

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ДРЖАВНА РЕВИЗОРСКА ИНСТИТУЦИЈА**

**ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И
ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА
АКЦИОНАРСКОГ ДРУШТВА
„НОВОСАДСКИ САЈАМ“, НОВИ САД
ЗА 2013. ГОДИНУ**

**Број 400-1841/2014-06
Београд, 13. фебруар 2015. године**

Садржај

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

- 1. ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА 3**
2. ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА 5

ПРИЛОГ I   КЉУЧНЕ НЕПРАВИЛНОСТИ РИЗИЦИ И ПРЕПОРУКЕ

**ПРИЛОГ II   НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ
ИЗВЕШТАЈА И ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА
АКЦИОНАРСКОГ ДРУШТВА „НОВОСАДСКИ САЈАМ“,
НОВИ САД ЗА 2013. ГОДИНУ**

**ПРИЛОГ III   ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ АКЦИОНАРСКОГ ДРУШТВА
„НОВОСАДСКИ САЈАМ“, НОВИ САД ЗА 2013. ГОДИНУ**

ИЗВЕШТАЈ ДРЖАВНЕ РЕВИЗОРСКЕ ИНСТИТУЦИЈЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

АКЦИОНАРСКО ДРУШТВО „НОВОСАДСКИ САЈАМ“, НОВИ САД

1. Извештај о ревизији финансијских извештаја

Извршили смо ревизију финансијских извештаја Акционарског друштва „Новосадски сајам“, Нови Сад (у даљем тексту: Друштво или АД „Новосадски сајам“) за 2013. годину и то: (1) биланс стања; (2) биланс успеха; (3) извештај о токовима готовине; (4) извештај о променама на капиталу и (5) напомене уз финансијске извештаје.

Основ за вршење ревизије чине Устав Републике Србије („Службени гласник РС“, број 98/2006), Закон о Државној ревизорској институцији („Службени гласник РС“, број 101/2005, 54/2007 и 36/2010), Програм ревизије Државне ревизорске институције за 2014. годину, Закључак о спровођењу ревизије број 400-1841/2014-06 од 01. јула 2014. године и Међународни стандарди ревизије (ISA) и Међународни стандарди врховних ревизорских институција (ISSAI).

Одговорност руководства за финансијске извештаје

Руководство Друштва је одговорно за састављање и објективну презентацију финансијских извештаја у складу са законом којим се уређују рачуноводство и ревизија и Међународним рачуноводственим стандардима, односно Међународним стандардима финансијског извештавања.

Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примену и одржавање интерних контрола које су релевантне за састављање и објективну презентацију финансијских извештаја који не садрже погрешне информације од материјалног значаја, настале услед криминалне радње или грешке.

Одговорност ревизора

Наша одговорност је да, на основу извршене ревизије, изразимо мишљење о овим финансијским извештајима.

Ревизију смо спровели у складу са Законом о Државној ревизорској институцији, Пословником Државне ревизорске институције („Службени гласник РС, број 9/2009) и Међународним стандардима врховних ревизорских институција.

Ови стандарди захтевају да поступио у складу са етичким захтевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мери, уверимо да финансијски извештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе.

Ревизија укључује спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа којима се потврђују исказани подаци, као и обелодањивање података у финансијским извештајима. Избор поступака је заснован на ревизоровом просуђивању, укључујући и процену ризика од материјално значајних погрешних исказа у финансијским извештајима, услед криминалне радње или грешке. Приликом процене ризика,

ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извештаја, у циљу осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима. Ревизија, такође, укључује процену адекватности примењених рачуноводствених политика и значајних процена извршених од стране руководства, као и оцену целокупне презентације финансијских извештаја.

Сматрамо да су ревизијски докази, које смо прибавили, довољни и одговарајући да пруже разумну основу за наше ревизорско мишљење.

Основ за мишљење са резервом

Друштво је у 2004. години физичком лицу издало у закуп земљиште, на период од десет година, на којем је купац изградио угоститељски објекат. По закљученом Уговору, уговорена цена закупа чини вредност изграђеног објекта. Изграђени објекат није евидентиран у пословним књигама Друштва, нити су нам презентовани докази о вредности објекта. У поступку ревизије нисмо могли да квантификујемо ефекте, које има утврђена неправилност, на финансијски извештај Друштва за 2013. годину.

Мишљење са резервом

По нашем мишљењу, осим за ефекте које на финансијске извештаје има питање наведено у Основама за мишљење са резервом, презентовани финансијски извештаји, по свим материјално значајним питањима, дају истинит и објективан приказ финансијског положаја Акционарског друштва „Новосадски сајам“, Нови Сад на дан 31. децембар 2013. године, као и резултате његовог пословања, промене на капиталу и токове готовине за пословну годину завршену на тај дан и припремљени су, у складу са рачуноводственим прописима Републике Србије.

Скретање пажње

Друштво води судске спорове у којима је Акционарског друштво „Новосадски сајам“, Нови Сад тужена страна по 13 тужбених захтева укупне вредности 25.263 хиљада динара. Руководство Друштва није вршило процену исхода ових судских спорова, а у финансијским извештајима за 2013. годину није вршено резервисање за било какве обавезе по овом основу.

Не изражавамо резерву по овом питању.

2. Извештај о ревизији правилности пословања

Извршили смо ревизију правилности пословања Акционарског друштва „Новосадски сајам“, Нови Сад за 2013. годину која обухвата ревизију активности, финансијске трансакције и информације, које су укључене у финансијске извештаје Акционарског друштва „Новосадски сајам“, Нови Сад за 2013. годину.

Одговорност руководства за правилност пословања

Поред одговорности за припремање и презентацију финансијских извештаја, као што је напред наведено, руководство Акционарског друштва „Новосадски сајам“, Нови Сад је такође дужно да обезбеди да су активности, трансакције и информације, које су приказане у финансијским извештајима, у складу са прописима у Републици Србији.

Одговорност ревизора

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извештајима, као што је напред наведено, наша одговорност укључује и изражавање мишљења да ли су активности, трансакције и информације које су исказане у финансијским извештајима по свим материјално значајним аспектима, у складу са прописима у Републици Србији.

Ова одговорност укључује и спровођење поступака у циљу прибављања ревизијских доказа о томе да ли су приказана имовина, обавезе, капитал и извршени приходи и расходи у складу са намером законодавца, односно у складу са прописима у Републици Србији. Ти поступци укључују и процену ризика од материјално значајне неусклађености.

Сматрамо да ревизија правилности пословања Акционарског друштва „Новосадски сајам“, Нови Сад за 2013. годину, коју смо извршили и докази које смо прикупили обезбеђују разумну основу за наше ревизијско мишљење са резервом.

Основ за мишљење са резервом

1) Друштво у потпуности не примењује интерну регулативу коју је само донело, као што су Правилник о организацији и систематизацији послова, Правилник о набавкама, Правилник о репрезентацији. Интерна регулатива чини систем финансијског управљања и контроле и треба да обезбеде разумно уверавање да су ризици за постизање циљева Друштва ограничени на прихватљив ниво.

2) Друштво је 2004. године издало у закуп земљиште на десет година физичком лицу, на којем је купац изградио угоститељски објекат. По закљученом Уговору, цену закупа чини вредност изграђеног објекта, које је Друштво (закуподавац) требало да преузме, након протекла рока по Уговору о закупу земљишта. Изграђени објекат није евидентиран у пословним књигама Друштва, нити је спроведена процедура уписа објекта у катастар непокретности.

3) Друштво је на привременим и повременим пословима ангажовало петоро лица (три на портирским, а два на физичким пословима), која су непрекидно радила дуже од 120 радних дана у 2013. години, што није у складу са чланом 197 Закона о раду („Сл.

Гласник РС“ број 24/2005 ... 54/2009), јер ови послови немају карактер привремених и повремених послова.

Мишљење са резервом

По нашем мишљењу, осим за ефекте наведене у пасусу Основ за мишљење са резервом, активности, трансакције и информације које су приказане у финансијским извештајима Акционарског друштва „Новосадски сајам“, Нови Сад за годину која се завршава на дан 31. децембар 2013. године су у складу са прописима у Републици Србији, датим овлашћењима и планираном сврхом.

Радослав Сретеновић

**Генерални државни ревизор
Државна ревизорска институција
Макензијева 41
11000 Београд, Србија**

Београд, 13. фебруар 2015. године

КЉУЧНЕ НЕПРАВИЛНОСТИ, РИЗИЦИ И ПРЕПОРУКЕ

Садржај

1. Кључне неправилности и ризици утврђене ревизијом финансијских извештаја 3
2. Кључне неправилности и ризици утврђене ревизијом правилности пословања..... 3
3. Резиме датих препорука у ревизији правилности пословања 4

1. Кључне неправилности и ризици утврђене ревизијом финансијских извештаја

1) Као што је наведено под тачком 6.2. Напомена уз Извештај, Друштво је у 2004. години издало у закуп земљиште, на којем је закупац (физичко лице) изградио угоститељски објекат. По закљученом Уговору земљиште је издато на десет година, а цена закупа представља вредност изграђеног објекта, који је Друштво (закуподавац) требало да преузме, након протеча рока по Уговору о закупу. Изграђени објекат није евидентиран у пословним књигама Друштва, нити нам је у поступку ревизији презентован докуменат (записник) о његовом преузимању, као ни докази о његовој вредности, иако је исти био предмет закупа по Уговору о закупу пословног простора број 39020-52/13-1 од 14.10.2013. године.

2. Кључне неправилности и ризици утврђене ревизијом правилности пословања

1) Као што је наведено под тачком 4.1. Напомена уз Извештај, Друштво није успоставило систем финансијског управљања и контроле, који омогућује разумно уверавање да су ризици за постизање циљева ограничени на прихватљив ниво, јер нису јасно установљене процедуре, нарочито у делу:

- ауторизације и одобравања,
- поделе дужности и пренос овлашћења,
- потпуног, исправног, тачног и благовременог књижења свих трансакција,
- надгледања процедура, управљања људским ресурсима,
- правила документовања свих трансакција и послова везаних за активност Друштва.

Такође, утврђено је да Друштво у потпуности не примењује донету интерну регулативу, као што је Правилник о организацији и систематизацији послова, Правилник о набавкама, Правилник о репрезентацији и сл.

РИЗИК

Систем финансијског управљања и контроле на нивоу Друштва не обезбеђује потпуну увереност да постоји ефективно управљање ризицима, те да ће се циљеви и задаци остварити на ефикасан и економичан начин, као и да ће се на време спречити грешке, намерне или случајне.

2) Као што је наведено под тачком 6.2. Напомена уз Извештај, Друштво је издало у закуп пословни простор (угоститељски објекат) који није евидентиран у пословним књигама Друштва, а нити му је утврђена вредност. Такође, за овај пословни простор, Друштво није спровело процедуру за упис у катастар непокретности. Уговор о закупу пословног простора закључен је 14.10.2013. године са почетком важења 01.07.2014. године.

Пословни простор (угоститељски објекат) је изградило физичко лице на земљишту, које је Друштво дало у закуп, по Уговору о закупу земљишта од 24.02.2004. године. Уговорена цена закупа земљишта, чини вредност изграђеног објекта.

Приходи од закупа, за изнајмљено земљиште никад нису евидентирани у пословним књигама друштва, а у поступку ревизије нам нису презентовани докази о вредности изграђеног објекта, као ни докуменат (записник) о његовом преузимању, иако је исти био предмет закупа по поменутом Уговору о закупу пословног простора број 39020-52/13-1 од 14.10.2013. године.

РИЗИК

Уколико се не предузму мере за отклањање утврђених неправилности Друштво може имати даље негативне ефекте који се огледају у следећем:

- *нереалном исказивању имовине Друштва;*
- *нереално исказивање обавеза по основу пореза;*
- *нереално исказивање финансијског резултата, што у крајњем исходу има одраза на дивиденду, која припада акционарима.*

3) Као што је наведено под тачком 7.2.4. Напомена уз Извештај, Друштво је на привременим и повременим пословима ангажовало петоро лица (три на портирским, а два на физичким пословима), која су непрекидно радила дуже од 120 радних дана у 2013. години, што није у складу са чланом 197 Закона о раду („Сл. Гласник РС“ број 24/2005 ... 54/2009), јер ови послови немају карактер привремених и повремених послова.

3. Резиме датих препорука у ревизији правилности пословања

Државна ревизорска институција препоручује Друштву да изврши следеће:

1) да успостави адекватан систем финансијског управљања и контроле, с акцентом на следеће :

- утврди стратегију управљања ризиком у циљу идентификовања, процене и контроле над потенцијалним догађајима и ситуацијама које могу имати супротан ефекат на остварење циљева, са задатком да пружи разумно уверавање да ће циљеви бити остварени и
- донесе писане политике и процедуре за управљање ризиком и контролу њихове примене, са циљем да се ризици ограниче на прихватљив ниво, а нарочито да усвоји : (1) процедуре за ауторизацију и одобравање; (2) поделу дужности како би се онемогућило једном лицу да у исто време буде одговорно за ауторизацију, извршење, књижење и контролу; (3) правила за приступ средствима и информацијама; (4) извештавање и преглед активности - процену ефикасности и ефикасности трансакција; (5) контрола ефикасности усвојених процедура.

2) да за изграђени грађевински објекат који издаје у закуп предузме следеће:

- утврди вредност изграђеног грађевинског објекта;
- у својим пословним књигама евидентира изграђени грађевински објекат;
- изврши упис изграђеног грађевинског објекта у катастар непокретности.

3) да у складу са МРС 8 - Рачуноводствене политике, промене рачуновдствених процена и грешке, у својим пословним књигама изврши исправку књижења погрешно евидентираних примљених аванса по закљученим уговорима о закупу пословног простора са Атлетским клубом „Војводина“, Нови Сад.

На основу члана 40. став 1. Закона о Државној ревизорској институцији, Акционарско друштво „Новосадски сајам“ Нови Сад, дужно је да поднесе Државној ревизорској институцији писани извештај о отклањању откривених неправилности у року од 90 дана, почев од наредног дана од дана уручења овог извештаја.

**НАПОМЕНЕ УЗ ИЗВЕШТАЈ
О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И
ПРАВИЛНОСТИ ПОСЛОВАЊА
АКЦИОНАРСКОГ ДРУШТВА
„НОВОСАДСКИ САЈАМ“, НОВИ САД
ЗА 2013. ГОДИНУ**

Садржај

1. ПОДАЦИ О СУБЈЕКТУ РЕВИЗИЈЕ.....	2
2. ОСНОВ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА... 3	
2.1. КОРИШЋЕЊЕ ПРОЦЕЊИВАЊА	4
2.2. НАСТАВАК ПОСЛОВАЊА	4
2.3. УПОРЕДНИ ПОДАЦИ	4
3. РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ.....	4
3.1. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА	4
3.2. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА	5
3.3. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ.....	6
3.4. ЗАЛИХЕ	7
3.5. КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА И ПЛАСМАНИ	7
3.6. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ.....	8
3.7. ПОРЕЗ НА ДОБИТ	8
3.8. ПРИМАЊА ЗАПОСЛЕНИХ	9
3.9. ПРИЗНАВАЊЕ ПОСЛОВНИХ ПРИХОДА	9
3.10. ПРИЗНАВАЊЕ ПОСЛОВНИХ РАСХОДА	10
3.11. ПРИХОДИ И РАСХОДИ КАМАТА	10
3.12. ПРЕРАЧУНАВАЊЕ СТРАНИХ СРЕДСТАВА ПЛАЋАЊА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТРЕТМАН КУРСНИХ РАЗЛИКА	10
4. ИНТЕРНА КОНТРОЛА И РЕВИЗИЈА	11
4.1. ИНТЕРНА КОНТРОЛА	11
4.2. ИНТЕРНА РЕВИЗИЈА	13
5. ЈАВНЕ НАБАВКЕ	13
6. БИЛАНС СТАЊА	14
6.1. НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА	14
6.2. НЕКРЕТНИНЕ И ОПРЕМА	15
6.3. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ.....	20
6.4. ЗАЛИХЕ	21
6.5. ПОТРАЖИВАЊА.....	22
6.6. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ.....	28
6.7. ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ И ГОТОВИНА	29
6.8. ПОРЕЗ НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	30
6.9. КАПИТАЛ.....	30
6.9.1. ОСНОВНИ КАПИТАЛ	30
6.9.2. РЕЗЕРВЕ	31
6.9.3. РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ.....	31
6.9.4. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК.....	32
6.10. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ	32
6.11. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	32
6.12. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	33
6.13. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ	34
6.14. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА.....	34
6.15. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ.....	36
6.16. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА НА ДОДАТУ ВРЕДНОСТ И ОСТАЛИХ ЈАВНИХ ПРИХОДА И ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА.....	37
6.17. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	38
6.18. ВАНБИЛАНСНА ЕВИДЕНЦИЈА	38
7. БИЛАНС УСПЕХА.....	39
7.1. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ.....	40
7.1.1. ПРИХОДЕ ОД ПРОДАЈЕ	40
7.1.2. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	43

7.1.3. Остали пословни приходи	43
7.2. Пословни расходи	44
7.2.1. Набавна вредност продате робе	44
7.2.2. Трошкови материјала	44
7.2.3. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	45
7.2.4. Трошкови амортизације и резервисања	49
7.2.5. Остали пословни расходи	50
7.3. Финансијски приходи	55
7.4. Финансијски расходи	56
7.5. Остали приходи	56
7.6. Остали расходи	57
7.7. Нето добитак	57
8. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ	58
9. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ	58
10. НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ	58
11. СУДСКИ СПОРОВИ	58

1. ПОДАЦИ О СУБЈЕКТУ РЕВИЗИЈЕ

Акционарско друштво за приређивање сајмова и изложби „Новосадски сајам” Нови Сад основано је као друштвено предузеће 1956 године. Скраћени назив је АД „Новосадски сајам”, Нови Сад.

Решењем Привредног суда у Новом Саду бр. Фи. 2505/98 од 3. Јула 1998. године Друштво је извршило усклађивање друштва са Законом о предузећима и Законом о класификацији делатности и регистровано као акционарско друштво.

У складу са законским прописима, у току 2005. године Друштво је извршило регистрацију превођења у Регистар привредних субјеката при Агенцији за привредне регистре и усклађивање са Законом о привредним друштвима.

Основна делатност Друштва је организовање састанака и сајмова. Поред наведеног АД „Новосадски сајам“, Нови Сад обавља, спољнотрговински промет, трговина на велико прехрамбеним и непрехрамбеним производима и друго. Такође, Друштво издаје у закуп слободни пословни простор током целе године. Шифра делатности је 8230.

Друштво на дан 31.12.2013. године има следећа повезана правна лица:

Назив привредног друштва	% учешћа у капиталу зависног привредног друштва
„Сајам Техника“ д.о.о., Нови Сад	100%
„Сајам Фест“ д.о.о, Нови Сад	100%

Органи Друштва су: Скупштина, Надзорни одбор, Генерални директор и Извршни одбор директора.

Овлашћени заступник Друштва до 14.03.2013. године је био Горан Васић, који је Одлуком Надзорног одбора разрешен и на његово место именован Генерални директор др Драган Лукач.

Капитал Друштва је подељен у акције.

Друштво је сагласно критеријумима из Закона о рачуноводству и ревизији разврстано у средња правна лица.

Седиште Друштва је у Новом Саду, у улици Хајдук Вељкова бр 11.

Матични број Друштва је 08044473, а порески идентификациони број 101646656.

Просечан број запослених на основу стања крајем сваког месеца у 2013. години био је 155 (у 2012. години 138 запослених).

Упоредне податке и почетна стања чине подаци садржани у финансијским извештајима за 2013. годину.

2. ОСНОВ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА

На основу Закона о рачуноводству и ревизији („Службени гласник РС” бр. 46/06, 111/09, 99/11), правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са законском и професионалном регулативом, која подразумева Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја, Међународне рачуноводствене стандарде, односно Међународне стандарде финансијског извештавања, као и тумачења која су саставни део стандарда који су били на снази на дан 31. децембра 2002. године.

Приложени финансијски извештаји су приказани у формату прописаном Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја за привредна друштва, задруге, друга правна лица и предузетнике (“Сл. гласник РС” бр. 114/06, 5/07, 119/08 и 2/2010), који подразумева законом дефинисан потпун скуп финансијских извештаја, а који одступа од оног дефинисаног у МРС 1 “Презентација финансијских извештаја”, док у појединим деловима, одступа и од начина приказивања одређених билансних позиција предвиђених наведеним стандардом.

Поред тога, рачуноводствени прописи Републике Србије одступају од МСФИ и у следећем:

- ванбилансна средства и обавезе су приказана на обрасцу биланса стања. Ове ставке по дефиницији МСФИ не представљају ни средства ни обавезе.
- рачуни временских разграничења у билансу стања на којима су исказани нето ефекти обрачунате уговорене валутне клаузуле по основу обавеза у динарима са валутном клаузулом, које су у билансу стања класификоване као дугорочне обавезе.

Имајући у виду потенцијално материјално значајне ефекте које одступања рачуноводствених прописа Републике Србије од МСФИ и МРС могу имати на реалност и објективност финансијских извештаја Друштва, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у складу са МСФИ и МРС.

Финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

Друштво је у састављању приложених финансијских извештаја примењивало рачуноводствене политике образложене у Напомени 3, које су засноване на рачуноводственим и пореским прописима Републике Србије. Ове политике су конзистентно примењене на све приказане године, осим ако није другачије назначено.

Финансијски извештаји Друштва су исказани у хиљадама динара. Динар (РСД) представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

Надзорни одбор Друштва је донео Одлуку о усвајању Финансијски извештаја за 2013. годину са Мишљењем друштва за ревизију „Финревизија“ доо из Београда.

2.1. Коришћење процењивања

Презентација финансијских извештаја захтева од руководства Друштва коришћење најбољих могућих процена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентоване вредности средстава и обавеза, обелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извештаја, као и прихода и расхода у току извештајног периода. Ове процене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извештаја. Међутим, стварни резултати могу одступати од ових процена.

2.2. Наставак пословања

Финансијски извештаји за 2013. годину састављени су у складу са начелом наставак пословања, који претпоставља да ће Друштво наставити са пословањем у догледној будућности.

2.3. Упоредни подаци

Упоредне податке чине финансијски извештаји Друштва за 2012. годину који нису били предмет ревизије Државне ревизорске институције.

3. РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПОЛИТИКЕ

3.1. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања су средства без физичке супстанце која се могу идентификовати, а која се поседују ради коришћења у производњи или снабдевању робом и услугама у сврхе изнајмљивања или за административне намене.

Нематеријалним улагањима сматрају се:

- улагања у концесије,
- улагања у развој нових производа и услуга пре почетка комерцијалне употребе,
- улагања у научно-техничко знање,
- у креирање и примену нових процеса или система,
- улагање у набавку лиценце,
- стицање права на интелектуалну својину.

Позиције које спадају у оквир нематеријалних улагања јесу компјутерски софтвер, патенти, ауторска права, маркетиншка права и слично.

Нематеријална улагања из претходног става почетно се мери (признаје) по набавној вредности или цени коштања.

Нематеријална улагања се након почетног признавања исказују по набавној вредности умањеној за укупну амортизацију и укупне губитке због обезвређења. На крају пословне године преиспитује се корисни век трајања сваког нематеријалног улагања.

Основицу за амортизацију нематеријалних улагања чини набавна вредност или цена коштања по одбитку њихове преостале вредности. Преостала вредност нематеријалних улагања сматра се једнаком нули, осим када постоји уговорна обавеза трећег лица да откупи то средство на крају његовог века трајања.

Нематеријална улагања отписују се путем пропорционалне стопе амортизације у року од 5 година, осим улагања чије се отписивање врши у роковима који проистичу из уговора.

3.2. Некретнине, постројења и опрема

Основна средства су материјална средства која друштво користи при продаји робе и пружању услуга, за изнајмљивање другим лицима или у административне сврхе и од којих се очекује да буду коришћена дуже од једног обрачунског периода и чија је појединачна набавна цена у време набавке била већа од просечне бруто зараде по запосленом у Републици према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, осим за средства трајне вредности за која не важи начело материјалности да би била призната као основна средства.

Основна средства обухватају: некретнине, постројења и опрему.

Класу некретнине, постројења и опрема чине: земљиште, земљиште и зграде, машине, моторна возила, намештај, инвентар и канцеларијска опрема.

Почетно вредновање некретнина, постројења и опреме врши се по набавној вредности или по цени коштања.

У набавну вредност некретнина, постројења и опреме укључује се нето фактурна цена добављача, сви директни зависни трошкови набавке и дажбине који су настали приликом набавке, односно довођења у стање функционалне приправности.

Након почетног признавања, ставке некретнина (грађевински објекти сем инвестиционих некретнина) се вреднују применом допуштеног алтернативног поступка прописаног МРС 16, односно по ревалоризованој вредности; док се ставке постројења и опреме вреднују по основном поступку (набавна вредност умањена за исправку вредности и акумулиране губитке од умањења вредности).

Амортизација некретнина, постројења и опреме се обрачунава пропорционалном методом током процењеног корисног века употребе средстава. Основицу за амортизацију постројења и опреме чини набавна вредност или цена коштања по одбитку преостале вредности средстава, док је основица за амортизацију некретнина (грађевинских објеката) ревалоризована вредност која чини њихову поштену вредност по одбитку преостале вредности средстава..

Обрачун амортизације почиње када је средство расположиво за коришћење, док се са обрачуном амортизације престаје када је садашња вредност једнака нули, када је средство расходовано или продато, или када се рекласификује у стално средство које се држи за продају.

Уметничка дела, скулптуре и друга средства трајне вредности не подлежу обрачуну амортизације.

Корисни век трајања, односно амортизационе стопе, преиспитују се периодично и ако су очекивања заснована на новим проценама значајно различита од претходних, обрачун трошкова амортизације за текући и будући период се коригују.

Стопа амортизације = 100 / корисни век трајања.

За некретнине, постројења, опрему и остала основна средства утврђује се следећи корисни век трајања и стопе амортизације:

Рбр.	Позиције средстава	Корисни век трајања	Стопа амортизације
1.	Грађевински објекти		
1.1.	Грађевински објекти од тврдног материјала - армир. бетонске конструкц. (зграде, хале)	55,55	1,8%
1.2.	Електро и водоводни објекти, објекти за пренос електричне енергије, громобрани, спољна канализација.	20	5%
1.3	Путеви, објекти железничког саобраћаја, ПТТ саобраћаја, телефонске говорнице.	20	5%
1.4.	Монтажне зграде и остали грађев. објекти	10	10%
1.5.	Објекти лошијег квалитета	5	20%
2.	Опрема		
2.1.	Рачунске машине, фотокопир апарати, телефонске централе са апаратима, мобилни телефони, касе, ваге, опрема за заштиту на раду и друга опрема	8	12,5%
2.2.	Намештај	15	6,67%
2.3.	Опрема за загревање, теписи и завесе	20	5%
2.4.	Транспортна средства: теретна и путничка возила, трактори, приколице, виљушкари, мотори, бицикли и остала транспортна средства.	10	10%
2.5.	Опрема у трговини, угоститељству: фрижидери, шпорети, бојлери, замрзивачи, разни апарати и остало.	10	10%
2.6.	Рачунари, брорачица новца и специјални и универзални алати.	5	20%
2.7.	Остала непоменута опрема	7,14	14%
2.8.	Штанд материјал, Штанд инвентар	10	10%
2.9.	Опрема за трафо станицу	30	3,33%

Добици или губици који проистекну из повлачења неког средства из употребе или његовим расхоровањем односно оштећењем, признају се као приход или расход у билансу успеха периода.

3.3. Дугорочни финансијски пласмани

Дугорочни финансијски пласмани обухватају улагања у дугорочна финансијска средства, као што су учешћа у капиталу и остали дугорочни пласмани.

Дугорочни финансијски пласмани представљају финансијска средства која се приликом почетног признавања мере по њиховој набавној вредности која представља поштену вредност надокнаде која је дата за њих, увећаној за директно приписиве трансакционе трошкове.

Након почетног признавања, финансијска средства која немају котирану тржишну цену Друштво мери по набавној вредности умањеној за евентуалне губитке због обезвређења.

3.4. Залихе

Залихе обухватају материјал, резервне делове, алат, инвентар и робу.

Залихе материјала, резервних делова, инвентара и робе се вреднују по набавној вредности. Залихе које су стечене употребом сопствених учинака мере се по цени коштања односно по нето продајној вредности, ако је нижа. Цену коштања залиха чине трошкови набавке материјала, трошкови производње и други остали трошкови неопходни за довођење залиха на њихово место и у стање употребљивости у моменту прибављања. Трошкови набавке залиха материјала обухватају набавну цену, увозне дажбине и друге јавне приходе (осим оних дажбина које Друштво може да поврати од државних органа), трошкове превоза, манипулативне трошкове и друге трошкове који се могу директно приписати у вредности залиха. Попуст, рабати и слично одузимају се код утврђивања трошкова набавке. Обрачун излаза залиха врши се применом метода просечне пондерисане цене. Алат и ситан инвентар се отписује у целости приликом издавања у употребу.

Залихе се евидентирају по стварним набавним ценама, а обрачун излаза са залиха врши се по методи пондерисане просечне цене.

Терећењем осталих расхода врши се исправка вредности залиха материјала у случајевима када се оцени да је потребно свести вредност залиха на њихову нето оствариву вредност.

Ситан инвентар се отписује у целости приликом стављања у употребу

3.5. Краткорочна потраживања и пласмани

Краткорочна потраживања обухватају потраживања од купаца – зависних и повезаних правних лица, и осталих купаца у земљи и иностранству, по основу продаје робе, производа и услуга.

Краткорочни пласмани обухватају кредите, хартије од вредности и остале краткорочне пласмане са роком доспећа до годину дана од дана чинидбе, односно до дана биланса.

Краткорочна потраживања од купаца и краткорочни финансијски пласмани признају се на основу рачуноводственог документа на основу кога настаје дужничко – поверилачки однос.

Почетно признавање потраживања се врши у износу продајне вредности продатих услуга и роба, умањено за уговорени износ попушта и рабата, а увећано за обрачунати порез на додату вредност.

Ако је продајна вредност исказана у страниј валути, врши се прерачунавање у динаре по курсу важећем на дан трансакције. Утицај промене девизног курса, од датума

трансакције до дана наплате се исказују као курсне разлике у корист прихода или на терет расхода периода.

Ненаплаћена потраживања исказана у иностраној валути на дан биланса, се прерачунавају према важећем курсу, а курсне разлике се признају као приход или расход периода.

Отпис краткорочних потраживања и финансијских пласмана код којих постоји вероватноћа ненаплативости врши се индиректним отписивањем, док се у случајевима када је немогућност наплате извесна и документована, отпис у целини или делимично врши директним отписивањем.

Индиректан отпис врши се, на основу општег акта Друштва за потраживања која нису наплаћена у року од 60 дана до најдуже годину дана од дана доспелости за наплату.

Ризик наплате сваког појединачног потраживања процењује руководство Друштва.

3.6. Готовина и готовински еквиваленти

Готовина и готовински еквиваленти обухватају: новац у благајни, депозите по виђењу код банака и друга краткорочна новчана потраживања.

3.7. Порез на добит

Порез на добит представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добит („Службени гласник РС“ бр. 25/01, 80/02, 43/03, 84/04 ... и 119/12). Стопа пореза на добит за 2013. годину износи 15% и плаћа се на пореску основицу утврђену пореским билансом. Пореска основица приказана у пореском билансу укључује добит приказану у званичном билансу успеха и корекције дефинисане пореским прописима Републике Србије.

Губици из текућег периода могу се пренети на рачун добитака из будућих обрачунских периода, али не дуже од пет година.

Одложени порез на добит се обрачунава коришћењем методе утврђивања обавеза према билансу стања, за привремене разлике произашле из разлике између пореске основе потраживања и обавеза у билансу стања и њихове књиговодствене вредности.

Важеће пореске стопе на датум биланса стања или пореске стопе које су након тог датума ступиле на снагу, користе се за утврђивање разграниченог износа пореза на добит.

Одложена пореска средства су износи пореза из добити који могу да се поврате у наредним периодима по основу одбитних привремених разлика, неискоришћених пореских кредита који се преносе у наредни период и признатих пореских губитака.

Одложене пореске обавезе су износи пореза из добити који се плаћају у наредним периодима по основу опорезивих привремених разлика.

Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска средства се признају за све одбитне привремене разлике и ефекте пренетог

губитка и пореских кредита на порески биланс Друштва, који се могу преносити, до степена до којег ће вероватно постојати опорезива добит од које се одложена пореска средства могу искористити.

Одложени порез се књижи на терет или у корист биланса успеха, осим када се односи на позиције које се књиже директно у корист или на терет капитала.

3.8. Примања запослених

У складу са прописима који се примењују у Републици Србији, Друштво је у обавези да плаћа доприносе државним фондовима којима се обезбеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе укључују доприносе за запослене на терет послодавца у износима обрачунатим по прописаним стопама. Друштво је, такође, обавезно да од бруто плата запослених обустави доприносе и да их, у име запослених, уплати тим фондовима. Доприноси на терет послодавца и доприноси на терет запосленог се књиже на терет расхода периода на који се односе. Након извршених уплата доприноса, Друштво нема даљих законских обавеза у погледу будућег плаћања доприноса уколико фонд нема довољно средстава да исплати све бенефиције запосленима који су се пензионисали. Више плаћени доприноси се признају као средство у износу који се може рефундирати или у износу за који се може умањити будућа обавеза за плаћање доприноса.

На основу Колективног уговора, Друштво је у обавези да исплати отпремнине приликом одласка у пензију или при престанку радног односа по сили закона због губитка радне способности – у висини три просечне зараде које је запослени остварио у месецу који претходи месецу у коме се исплаћује отпремнина, односно три просечне зараде по запосленом исплаћене у привреди у Републици Србији према последњем објављеном податку надлежног републичког органа, ако је то за запосленог повољније.

Поред тога, Друштво је у обавези да исплати и јубиларне награде у износу од 50% до просечне бруто месечне зараде остварене код послодавца исплаћене у месецу који претходи исплати јубиларне награде.

Обрачун и исказивање дугорочних резервисања по основу отпремнина и јубиларних награда извршени су у складу са захтевима МРС 19-Накнаде запосленима. Актуарски добици и губици признају се у целини у периоду у коме су настали.

3.9. Признавање пословних прихода

Пословни приход укључује фер вредност примљеног износа или потраживања по основу продаје роба и услуга у току нормалног пословања Друштва. Приход се исказује без ПДВ-а, повраћаја робе, рабата и попушта у тренутку преласка власништва и значајних ризика везаних за дати производ са продавца на купца.

Друштво признаје приход када се износ прихода може поуздано измерити, када је вероватно да ће у будућности имати економске користи. Износ прихода се не сматра поуздано мерљивим све док се не реше све потенцијалне обавезе које могу настати у вези са продајом. Своје процене Друштво заснива на резултатима из претходног пословања, узимајући у обзир тип купца, врсту трансакције и специфичности сваког посла.

3.10. Признавање пословних расхода

Пословни расходи обухватају све трошкове настале у вези са оствареним пословним приходима и односе се на трошкове материјала, енергије и горива, трошкове зарада и накнада зарада, амортизацију и резервисања, производне услуге и нематеријалне трошкове. Признавање расхода врши се истовремено са признавањем прихода ради којих су ти расходи настали (принцип сучељавања прихода и расхода).

3.11. Приходи и расходи камата

Камате настале по основу пласмана и потраживања из пословних односа исказују се у оквиру финансијских прихода у обрачунском периоду у коме су настале.

Камате настале по основу обавеза из пословних односа исказују се у билансу успеха у оквиру финансијских расхода у обрачунском периоду у коме су настале.

3.12. Прерачунавање страних средстава плаћања и рачуноводствени третман курсних разлика

Трансакције у иностраној валути почетно се признају у извештајној валути применом курса размене извештајне валуте и стране валуте, која важи на дан те трансакције.

Курсне разлике произашле из трансакције у иностраној валути признају се као приход или расход периода у коме су настале.

Монетарне ставке у иностраној валути на датум биланса стања преводе се применом закључног курса.

Закључни девизни курсеви примењени за прерачун позиција биланса стања на дан 31.12.2013. године су:

Валута	Важи за	Куповни	Средњи	Продајни
ЕУР	1	114,2982	114,6421	114,9860

4. ИНТЕРНА КОНТРОЛА И РЕВИЗИЈА

4.1. Интерна контрола

Интерна контрола је процес који се примењује ради постизања циљева у области поузданог финансијског извештавања и области усклађености пословања Друштва са важећим законима и другим прописима.

Адекватни систем финансијског управљања и контроле на нивоу Друштва је онај, који у разумној мери обезбеђује увереност да постоји ефективно управљање ризицима, те да ће се циљеви и задаци остварити на ефикасан и економичан начин, а дефинисан је појединачним актима, правилницима, одлукама и упутствима које је донело Друштво.

Финансијско управљање и контрола обухваћена је кроз: контролно окружење, управљање ризицима, контролне активности, информисање и комуникација и надзор.

За оптимално функционисање система интерних контрола битно је функционисање свих компоненти контролног окружења које обухвата: лични и професионални интегритет и етичке вредности руководства и свих запослених у Друштву, руковођење и начин управљања, одређивање циљева, организациона структура, успостављање поделе одговорности и овлашћења, хијерархију и јасна правила, обавезе, права и нивои извештавања, политика и пракса управљања људским ресурсима и компетентност запослених.

Систем интерне контроле обухвата организациону структуру Друштва и појединачне атрибуте свих запослених, укључујући њихов интегритет, етичност и стручност, управљање ризиком пословања, одговарајуће контролне активности, информационе и комуникационе системе, на основу којих руководство Друштва доноси своје одлуке, које се даље преносе на запослене, као и редовно проверавање интерних контрола у циљу обезбеђења њихове ефикасности.

Ефикасан систем интерне контроле захтева препознавање и континуирану процену и оцењивање материјалних ризика који могу онемогућити постизање планираних циљева. Ризици могу бити присутни у готово свим аспектима рада Друштва, па је обавеза руководства да ове ризике континуирано процењују и истим управљају, са задатком да пружи разумно уверавање да ће планирани циљеви бити остварени.

Финансијско управљање и контрола засновано је на пуној примени законске и интерне регулативе, којом је регулисано пословање Друштва.

У 2013. години Друштво је, између осталог примењивало, Правилник о организацији и систематизацији послова у АД „Новосадски сајам“, од 18.05.2012. године са свим Одлукама о изменама и допунама закључно са бројем 299-6/2013 од 22.07.2013. године.

Ревизијом је утврђено да Друштво не поступа у складу са донетим правилником. Наиме, установљено је да је запослен одређен броја радника на послове за које не испуњавају посебне услове (радно искуство), предвиђене Правилником о систематизацији радних места (Напомена 7.2.).

Устаовљено је да се приликом доношења одређених аката не поступа на начин који би омогућио ефикасно коришћење расположивих ресурса Друштва. Као пример се могу

навести, што је примећено и од стране интерног ревизора, донети акти као што су: планови годишњих прихода и расхода, ценовник услуга и сл, не евидентирају се кроз деловодник Друштва. Овакво поступање повећава ризик да донети акти нису благовремени у примени, као и ризик од злоупотребе, што у крајњем има утицај на пословање Друштва.

Друштво је Правилником о набавкама, од 27.12.2006. године, дефинисало да критеријум за одабир најповољнијег добављача су цена, квалитет, рокови, начин испоруке као и услови плаћања. Правилник није дефинисао процедуре које детаљније уређују поступак набавке добара и услуга, као што је: планирање набавке, поступак прикупљања понуда, вредновање понуда, критеријума за избор најповољније понуде, начин избора најповољније понуде, закључења уговора са одабраним понуђачем и праћење односно надзор над реализацијом уговора. Ревизијом појединачних набавки добара и услуга нисмо могли потврдити да је изабран најповољнији понуђач. (Напомена 6.2.)

Коришћење средстава за репрезентацију регулисано је Правилником о репрезентацији. Ревизијом примене овог правилника установљено је да се исти у потпуности не примењује (Напомена 7.2.)

На нивоу рачуноводства, примењује се Правилник о рачуноводству и рачуноводственим политикама који је усвојио Управни одбор Друштва у 2005. године, са свим Одлукама о изменама и допунама закључно са бројем 2032/2012 од 31.12.2012. године.

На основу извршене анализе донесених аката, њихове усклађености и примене, као и анализе других сегмената контролног окружења, утврђено је следеће:

У Друштву нису успостављене процедуре које омогућују разумно уверавање да су ризици за постизање циљева ограничени на прихватљив ниво, а нарочито:

- процедуре за ауторизацију и одобравање;
- поделу дужности и пренос овлашћења, како би се онемогућило једном лицу да у исто време буде одговорно за ауторизацију, извршење, књижење и контролне активности;
- процедуре потпуног, исправног, тачног и благовременог књижења свих трансакција;
- надгледање процедура;
- процедуре управљања људским ресурсима;
- правила документовања свих трансакција и послова везаних за активност Друштва.

Препорука 1:

Препоручује се Друштву да успостави адекватан систем финансијског управљања и контроле, с акцентом на следеће :

- утврди стратегију управљања ризиком (у циљу идентификовања, процене и контроле над потенцијалним догађајима и ситуацијама које могу имати супротан ефекат на остварење циљева и са задатком да пружи разумно уверавање да ће циљеви бити остварени и

- донесе писане политике и процедуре за управљање ризиком и контролу њихове примене, са циљем да се ризици ограниче на прихватљив ниво, а нарочито да усвоји : 1) процедуре за ауторизацију и одобравање; 2) поделу дужности како би се онемогућило једном лицу да у исто време буде одговорно за ауторизацију, извршење, књижење и контролу; 3) правила за приступ средствима и информацијама; 4) извештавање и преглед активности - процену ефикасности и ефикасности трансакција; 5) надгледање процедура.

4.2. Интерна ревизија

Крајем 2012. године АД „Новосадски сајам“, Нови Сад је кренуо у процес имплементације Финансијског управљања и контроле и интерне ревизије. У том смислу је дана 18.05.2012. године, генерални директор Друштва донео Одлуку о изменама и допунама Правилника о организацији и систематизацији послова, по којој је укинута постојећа Служба плана и анализе, а систематизирана нова служба, Служба интерне ревизије и анализе.

Запослени у Служби интерне ревизије и анализе, су у Министарству финансија и привреде Републике Србије у новембру и децембру 2012. године присуствовали теоретској обуци на тему *Основи финансијског управљања и контроле и Основи интерне ревизије* након чега им је Министарство финансија и привреде Републике Србије одредило ментора за практични део интерне ревизије, које треба да изврше у АД „Новосадски сајам“, Нови Сад. У 2013. години, Служба интерне ревизије и анализе је започела ревизију на четири теме (систем издавања пословног простора у вансајамске сврхе; система активности Конгресног центра; систем издавања пословног простора у сајамске сврхе и систем оцењивања квалитета), о чему су сачињени нацрти извештаја о овим ревизијама.

5. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

АД „Новосадски сајам“, Нови Сад не примењује Закон о јавним набавкама, јер у смислу члану 3. Закона нема статус наручиоца, о чему је од Министарства финансија, Сектор за систем јавних набавки и финансирање политичких странака и спровођење стратегије и планова интегритета прибавило Мишљење Број: 011-00-51/2012-27 од 17.04.2012. године.

6. БИЛАНС СТАЊА

На основу члана 16. Закона о рачуноводству („Сл. гласник РС“ бр 62/13), члана 45. Статута Друштва, Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем („Сл. гласник РС“ бр. 105/06) као и члана 9. Правилника о рачуноводству, директор Друштва је донео Одлуку о годишњем попису имовине, обавеза и потраживања АД „Новосадски сајам“, Нови Сад и образовању комисија за попис и роковима за вршење пописа.

6.1. Нематеријална улагања

Промене на нематеријалним улагањима дате су следећом табелом:

-у хиљадама динара-

Опис	Лиценце	Програм за рачунаре	Укупно
<i>Набавна вредност</i>			
Стање на дан 01.01.2013. године	271	7.888	8.159
Расходовање у току године		(195)	(195)
Стање на дан 31.12.2013. године	271	7.693	7.964
<i>Исправка вредности</i>			
Стање на дан 01.01.2013. године	192	7.750	7.942
Амортизација у току године	21	50	71
		(128)	(128)
Стање на дан 31.12.2013. године	213	7.672	7.885
Садашња вредност на дан 31.12.2013.	58	21	79
Садашња вредност на дан 31.12.2012.	79	138	217

6.2. Некретнине и опрема

Промене на некретнинама и опреми дате су следећом табелом:

-у хиљадама динара-

Опис	Земљиште	Грађевински објекти	Опрема	Некретнине и опрема у припреми	Укупно
<i>Набавна вредност</i>					
Стање на дан 01.01.2013.године	11.900	1.543.688	405.156	1.312	1.962.056
Нове набавке у току године	-	32.068	27.622	502	60.192
Процена вредности-обезвређење	-	(12.497)	-	-	(12.497)
Отуђења и расходања у току године	-	(3.567)	(21.558)		(25.125)
Стање на дан 31.12.2013.године	11.900	1.559.692	411.220	1.814	1.984.626
<i>Исправка вредности</i>					
Стање на дан 01.01.2013.године	-	598.663	310.833	-	909.496
Амортизација у току године	-	30.457	22.965	-	53.422
Процена вредности-обезвређење	-	(7.047)		-	(7.047)
Отуђења и расходања у току године	-	(2.256)	(19.953)	-	(22.209)
Стање на дан 31.12.2013.године	-	619.817	313.845	-	933.662
Садашња вредност на дан 31.12.2013. године	11.900	939.875	97.375	1.814	1.050.964
Садашња вредност на дан 31.12.2012. године	11.900	945.025	94.323	1.312	1.052.560

Друштво је извршило попис некретнина, постројења и опреме са стањем на дан 31.12.2013. године, о чему је сачињен Извештај о извршеном попису за 2013. годину, који је усвојио Надзорни одбор Друштва дана 29.01.2014. године.

Земљиште

На дан биланса 31.12.2013. године вредност земљишта износи 11.900 хиљада динара. Комисија за попис грађевинског земљишта, основних средстава и нематеријалних улагања је утврдила да Друштво располаже земљиштем у површини од 23,14 хектара градског грађевинског земљишта над којим Друштво има право коришћења.

Грађевински објекти

На дан 31. децембра 2013. године Друштво располаже изграђеним грађевинским објектима укупне набавне вредности у износу од 1.559.692 хиљада динара, чија садашња вредност прма пословним књигама износи 939.875 хиљада динара.

На делу укњижених грађевинских објеката извршен је упис хипотеке првог реда у корист повериоца „Societe Generale“ Банка а.д., Београд ради обезбеђења обавеза по банкарској гаранцији. Садашња вредност грађевинских објеката, над којима је уписана хипотека износи 170.855 хиљада динара, што чини 18,18% садашње вредности грађевинских објеката.

Повећање вредности грађевинских објеката у 2013. години износи 32.068 хиљада динара и односи се на следеће: реконструкцију хале 1 у износу од 17.083 хиљаде динара, реконструкција хале 27 у износу од 7.392 хиљада динара, изградња бунара на мањежу у износу 4.883 хиљада динара, реконструкција фонтане у износу од 1.490 хиљада динара и изградња простора за благајну у износу од 1.220 хиљада динара.

Реконструкција хале 1-

У складу са Елаборатом о енергетској санацији и у складу са проценама постојећег стања и потребама довођења објекта на задовољавајући ниво квалитета коришћења, генерални директор Друштва је донео Одлуку, о реконструкцији Хале 1. Елаборат „Детаљни енергетски преглед Хале 1 Новосадског сајма“ урадио је „Факултет техничких наука“ Нови Сад са ким је закључен уговор у вредности од 1.290 хиљада динара. Грађевинско занатске радове у износу од 15.364 хиљаде динара извршили су Гп „Омега“ д.о.о., Нови Сад, са ким је потписан Уговор 30.04.2013. године. Вредност грађевинско-занатских радова, уграђеног материјала, коју је извршило Гп „Омега“ д.о.о., износи 7.219 хиљада динара, а вредност уграђене ПВЦ столарије, алуминијумских портала и врата, купљене од „Техника МБ“ д.о.о., Темерин износи 8.145 хиљада динара. Износ од 429 хиљада динара се односи на пројектну документацију коју је израдио „Атеље“ д.о.о, Темерин

Реконструкција хале 27

Вредност изведених грађевинских радова и уграђене опреме на Хали 27 износи 7.392 хиљаде динара. Од тог износа 6.524 хиљаде динара се односи на грађевинске радове које је извела Гп „Омега“ д.о.о., Нови Сад, а вредност уграђеног материјала (ПВЦ столарије), купљеног од „Техника МБ“ д.о.о., Темерин је 867 хиљада динара. Друштво нема уговор за изведене радове са Гп „Омега“ д.о.о., Нови Сад. Грађевинско-занатски

радови извршени од стране Гп „Омега“ д.о.о., Нови Сад адекватно су евидентирани у грађевинским књигама и дневницима рада.

Бунар на Мањежу

Укупна вредност грађевинских радова и уграђене опреме на водопривредном објекату – Бунар на Мањежу, износи 4.883 хиљаде динара. Радове у вредности од 4.757 хиљада динара извела је „Панаква инжењеринг“ д.о.о. Нови Сад са којим је Друштво закључило уговор, број 1822 из 2013. године. У току ревизије нисмо добили грађевинске књиге и дневнике рада за уговорене радове.

Реконструкција фонтане

Укупна вредност грађевинских радова и уграђене опреме за реконструкцији фонтане износи 1.490 хиљада динара. Радове у вредности од 1.357 хиљада динара извршила је „Алфа“ д.о.о. Нови Сад. У току ревизије нисмо добили уговор, као ни грађевинске књиге и дневнике рада за фактурисане радове.

Изградња простора за благајну

Изградња простора за благајну у износу од 1.220 хиљада динара извршила је занатска радња „Уметничка браварија Тепић“. За извођење ових занатских радова нје сачињаван уговор, а повећање вредности грађевинских објеката извршено је на основу примљених фактура.

Смањење набавне вредности грађевинских објеката у износу од 12.497 хиљада динара и исправке вредности у износу од 7.047 хиљада динара односи се на смањење вредности грађевинских објеката који су предвиђени за рушење. Процену вредности је извршила комисија формирана Одлуком Генералног директора Друштва број 2280-1 од 10.12.2013. године.

На дан 31.12.2013. године извршено је расхоровање процењеног грађевинског објекта процењене набавне вредности у износу од 5.367 хиљада динара и исправке вредности 2.256 хиљада динара.

Опрема

Опрема укупне садашње вредности од 97.375 хиљада динара на дан 31.12.2013. године састоје се од:

-у хиљадама динара-

Назив	Стопа отписа	Садашња вредност
Електро и водоводна опрема.	5,00%	31.695
Намештај	6,67%	16.634
Транспортна средства, опрема у трговини, угоститељству	10,00%	24.068
Фотокопир, телефонске опрема, касе, ваге	12,50%	9.193
Остала непоменута опрема	14,00%	1.732
Рачунари, бројачица новца и специјални и универзални алати	20,00%	4.621
Уметничке слике	-	9.432
Укупно:		97.375

Друштво је у току 2013. године извршило набавку опреме у вредности од 27.622 хиљаде динара, а односи се на следеће:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година
Скулптура - Фонтана	4.700
Моторна возила	14.954
Трактор “John Deere 1026R”	2.141
Преузета возила од „Сајам Технике“ након раскид уговора	1.424
Опрема за загревање	662
Рачунарска опрема	530
Канцеларијски намештај	424
Косачица	341
Рестаурација	317
Остало	2.127
Укупно	27.622

На предлог комисије за попис грађевинског земљишта, основних средстава и нематеријалних улагања унето је као ново основно средство скулптура „Коњ у пропињању“ са пратећом фонтаном чија је вредност 4.700 хиљада динара. На основу Одлуке генералног директора купљена су возила од аутокуће „Стојанов“ д.о.о., Нови Сад, и то: „Шкода Рапид“ у вредности од 1.411 хиљаде динара, „Шкода Yeti“ у вредности од 1.581 хиљаде динара, „Lancia Voyager“ у вредности од 4.334 хиљаде динара и три возила „Фиат 500Л“ у укупној вредности од 4.440 хиљада динара, а од „Ауто центра Интерсрем“ д.о.о., Ветерник купљено је возило „Шкода СуперБ“ у вредности од 3.188 хиљаде динара. Такође, на основу Одлуке генералног директора од „Res Trade“ а.д., Нови Сад купљен је Трактор “John Deere 1026R” у вредности од 2.141 хиљада динара и косачица “X125” у вредности од 341 хиљада динара. Одлуком генералног директора набављена је опрема за загревање у вредности од 662 хиљаде динара, од „Фибис“ д.о.о., Нови Сад, а од предузећа „Емми“ д.о.о., Нови Сад рачунарска опрема у вредности 530 хиљада динара. „Атеље Попенгов“ из Темерина извршио је рестаурацију канцеларијског намештаја у вредности од 317 хиљада динара. Одлуком генералног директора одобрена је куповина канцеларијског намештаја, у вредности од 424 хиљаде динара, који је набављен од „Неосал“ д.о.о., Нови Сад.

Некретнине, постројења и опрема у припреми

Некретнине, постројења и опрема у припреми исказана су у износу од 1.814 хиљада динара, а обухватају улагања у аква центар у износу од 1.792 хиљада динара и улагања у припрему земљишта за ресторан „Травица“ у износу од 22 хиљада динара.

Друштво, као наручилац, је у новембру 2013. године закључило уговор са „Euro Gardi Group“ д.о.о., Нови Сад, као пројектантом, о изградњи концептног решења „Мини мастера, аква центра и етно села у склопу Новосадског сајма“. Вредност радова по овом уговору је 1.792 хиљада динара.

За набавку добара и услуга, Друштво поседује Правилник о набавкама донешен по Одлуци Генералног Директора 27.12.2006. године, којим је дефинисано да се набавке врше искључиво по одобрењу Генералног директора, а критеријум за одабир најповољнијег добављача наведено је да је то цена, квалитет, рокови и начин испоруке као и услови плаћања. Такође, Генерални директор Друштва је донео Одлуку број 1523

донешену 12.07.2013. године, по којој се набавке могу реализовати икључиво по његовој одлуци.

Из приказане документације је видљиво да Друштво нема процедуре које детаљније уређују поступак набавке добара и услуга, као што је: планирање набавке, доношење одлуке о набавци, поступак прикупљања понуда, вредновање понуда, критеријума за избор најповољније понуде, избор најповољније понуде, закључења уговора са најбољим понуђачем и праћење односно надзор над реализацијом уговора.

За радове на Хали 1, Хали 27, Аква центру и бунару на Мањежу, као и за набавку опреме нису нам презентоване понуде од осталих, потенцијалних понуђача за радове и опрему, осим оних са којим је Друштво закључило уговоре, па нисмо могли потврдити да су закључени уговори најоптималнији за Друштво, с обзиром на критеријуме из Правилника о набавкама (цена, квалитет, рокови и начин испоруке и услове плаћања).

Пословни простор дат у закуп физичком лицу

Дана 14.10.2013. године, Друштво је закључило Уговор о закупу пословног простора број 39020-52/13-1 са СУР „Книн“ Нови Сад (Закупац), којим се даје у закуп пословни простор укупне површине 261,67м², као и отворени простор уз објекат укупне површине 191,33 м², који се налази на парцели бр 7540/1 к.о. Нови Сад I. Уговор је закључен на период од 10 година, са почетком примене од 01.07.2014. године.

Наведени пословни простор, је изграђен од стране закупца, на основу раније закљученог Уговора о закупу земљишта број 173 од 01.03.2004. године.

Чланом 3. Уговора о закупу земљишта, Друштво је омогућило закупцу да на предметној парцели сагради објекат, који ће користити за обављање своје делатности у уговореном периоду, у складу са добијеном грађевинском и осталом потребном документацијом, коју ће сам исходovati.

По истеку уговора (члан 4), објекат, који сагради Закупац, прелази у власништво „Новосадски сајам“ ад, Нови Сад, а Закупац задржава право пречег закупа овог простора, уколико Друштво тај простор буде издавало у закуп.

Преузимањем власништа над објектом, по Уговору о закупу земљишта, Друштво би у потпуности наплатило вредност закупа на предметном земљишту за уговорени период од десет година.

Такође, Уговором о закупу земљишта је предвиђена могућност да, у случају продаје изграђене некретнине, Закупац има право прече куповине.

Закупац је, сходно уговору, саградио објекат, али Друштво исти није евидентирало у својим пословним књигама. У току ревизије нам није презентован доказ на основу којег би се могло утврдити када је објекат изграђен, као ни доказ о извршеној примопредаји објекта.

Издавањем у закуп грађевинског земљишта, по Уговору о закупу земљишта број 173 од 01.03.2004. године, Друштво је извршило промет услуга, а цена услуге закупа одређена је вредношћу изграђеног објекта, који је издат у закуп по Уговору о закупу пословног простора број 39020-52/13-1. Изграђени грађевински објекат је предмет

опорезивања, у смислу Закона о порезу на имовину. У поступку ревизије нам нису пружени докази да је Друштво утврдило вредност изнајмљеног грађевинског објекта, као ни докази да је спроведена процедура за упис објекта у катастар непокретности.

Напред поменути Уговором о закупу пословног простора број 39020-52/13-1 од 14.10.2013. године, са почетком важења од 01.07.2014. године, купац је обавезан да плаћа месечну закупнину за затворени пословни простор у износу од 6,2 ЕУР/м² и износ од 0,52 ЕУР/м² за отворени простор у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан издавања фактуре.

Због свега напред наведеног се даје,

Препорука:2

Препоручује се Друштву да предузме следеће:

- да утврди вредност изграђеног грађевинског објекта;
- да у својим пословним књигама евидентира изграђени грађевински објекат;
- да изврши упис изграђеног грађевинског објекта у катастар непокретности.

6.3. Дугорочни финансијски пласмани

Друштво је исказало дугорочне финансијске пласмане у укупном износу од 3.960 хиљада динара који се односе на:

Назив	2013. година	2012. година
Учешћа у капиталу зависних правних лица		
- „Сајам Фест“ д.о.о., Нови Сад	51	51
- „Сајам Техника“ д.о.о., Нови Сад	53	53
	104	104
Учешће у капиталу осталих правних лица	3.625	3.639
Исправка вредности учешће у капиталу осталих правних лица	(57)	(51)
	3.568	3.588
Дугорочни кредити осталим лицима	-	1.010
Дугорочни кредити запосленима за стамбене потребе	288	389
Укупно:	3.960	5.091

Учешће у капиталу осталих правних лица на дан биланса у износу 3.568 хиљада динара се у највећем делу односи на акцијски капитал код ЈС „Слободна царинска зона Нови Сад“ АД у износу од 3.456 хиљаде динара код којег Друштво има учешће од 1,37%.

Дугорочни кредити запосленима за решење стамбених потреба у износу од 288 хиљада динара се односи на продају стана (47,16 м²) у друштвеној својини закључен дана 16.07.2004. године између АД „Новосадски сајам“ Нови Сад као продавац и запосленог као купац. Уговорена вредност износи 382 хиљаде динара која се отплаћује у 480 месечних рата ревалоризоване у складу са Законом у моменту отплате.

6.4. Залихе

Залихе на дан 31.12.2013. године у износу од 9.348 хиљада динара чине:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Материјал	2.796	2.469
Роба	6.147	7.152
Дати аванси	405	515
Укупно:	9.348	10.136

Извршен је попис залиха, на дан 31.12.2013. године, о чему су састављени појединачни извештаји и достављени централној пописној комисији, за коначан извештај о попису имовине и обавеза, који је усвојио Надзорни одбор Одлуком број 81-3 од 29.01.2014. године.

Евиденција залиха материјала, алата и инвентара се води у материјалном књиговодству који је програмски интергисан са финансијским књиговодством. Набавка материјала, алата и инвентара у материјалном књиговодству се евидентира одмах по пријему у магацин, а излаз из магацина, односно књижење утрошка материјала, алата и инвентара врши се појединачно по свакој издатници у току месеца.

Залихе материјала, алата и инвентара су исказане у пословним књигама по набавној вредности која обухвата фактурну цену добављача, трошкове превоза, манипулативне трошкове и друге трошкове који се могу директно приписати стицању залиха материјала.

Обрачун излаза залиха врши се по методу просечне пондерисане цене, што је у складу са чланом 13. Правилника о рачуноводственим политикама.

Залихе робе у складушту на дан 31.12.2013. године износе 6.147 хиљада динара, а односе се на робу смештену у магацину велепродаје у износу од 6.125 хиљада динара и у туђем магацину у износу од 21 хиљаду динара. Залихе робе настале су као последица напалте потраживања од купаца путем робне компензације крајем 90-тих година. Залиха робе у магацину води се по продајним ценама, с тим што се излаз, односно стање робе на дан биланса своди на набавну вредност.

Дати аванси

На дан 31.12.2013. године Друштво је исказало дате авансе у износу од 405 хиљада динара, а односе се на аванс уплаћен Српском народном позоришту, Нови Сад по Уговору број 2385 од 26.12.2013. године, везаном за маркетиншке и пропагандне услуге у периоду од 1. јануара до 30. јуна 2014. године.

6.5. Потраживања

Потраживања Друштва исказана на дан 31.12.2013. године у износу од 60.563 хиљада динара односе се на следеће:

Назив	2013. година	2012. година
-у хиљадама динара-		
Потраживања по основу продаје:		
Купци- зависна правна лица	3.159	2.011
Купци у земљи	131.969	139.440
Купци у иностранству	5.440	8.445
Исправка вредности потраживања од купаца	(88.977)	(94.934)
	51.591	54.962
Друга потраживања:		
Потраживања за камату	15	88
Потраживања по основу претплаћених пореза и доприноса	131	122
	146	210
Остала потраживања:		
Дати аванси за робу и услуге	1.112	688
Потраживање по основу наканде штете	5.836	5.545
Потраживања по основу учешћа у добити	3.051	4.151
Потраживања по основу накнаде за породилско одсуство	426	478
Остала краткорочна потраживања	644	1.203
Исправка вредности осталих потраживања	(2.243)	(2.448)
	8.826	9.617
Укупно	60.563	64.789

Друштво је извршило попис потраживања са стањем на да 31.12.2013. године и ускладило стање по књигама са стањем по попису на крају пословне године, у складу са одредбом члана 16. став 2. Закона о рачуноводству.

Потраживања по основу продаје

Потраживања по основу продаје чине следећа потраживања: Купци-матична и зависна правна лица, Купци у земљи и Купци у иностранству. Фактурисана реализација се односи на обављање основне и споредних делатности Друштва: издавање излагачког простора и конгресних капацитета на сајамским манифестацијама, конгресним и осталим догађајима, оцена изложбених експоната, маркетиншке активности, а у вансајамском сегменту делатности издавање пословног простора.

Купци-матична и зависна правна лица

Потраживања од зависних правних лица, (са 100% учешћем Друштва), у износу од 3.159 хиљада динара чине потраживања од „Сајам фест“ д.о.о., Нови Сад у износу од 2.809 хиљада динара и „Сајам техника“ д.о.о., Нови Сад у износу од 350 хиљада динара.:

Потраживања од „Сајам фест“ д.о.о., Нови Сад и „Сајам техника“ д.о.о., Нови Сад исказана су у износу од 3.159 хиљада динара, а односе се на издавање у закуп пословног простора и опреме.

У поступку ревизије потврђено је да су усаглашена потраживања од Купаца-Матична и зависна права лица на дан 31.12.2013. године.

Купци у земљи

Потраживања од купаца у земљи састоје се од:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Потраживање од купаца за услуге	71.173	70.788
Потраживања од купаца за услуге-утужени	60.796	68.652
Исправка вредности потраживања од купаца у земљи	(83.732)	(87.043)
Укупно	48.237	52.397

Потраживања од купаца за услуге исказана у износу од 71.173 хиљаде динара, а у највећем делу се односе на следеће :

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година
„Виторог-промет“ д.о.о., Нови Сад	7.048
„Bowling centar“ д.о.о., Нови Сад	5.550
„Агрожив“ а.д. , Житиште	4.651
Алтетски клуб „Војовдина“, Нови Сад	3.901
„Панонија РТВ“ д.о.о., Нови Сад	3.726
„СПЦ Војовдина“ ЈП, Нови Сад	3.218
Агенција за рекреативне делатности „Петрика“ пр, Нови Сад	2.839
„26. Октобар“ д.о.о., Нови Сад	2.706
„Јиаохионг“ д.о.о., Нови Сад	2.134
„ПИК Бечеју у стечају“ а.д., Бечеј	2.130
„НС тренд“ стр, Нови Сад	1.860
„Агрожив“ а.д. , у стечају, Панчево	1.568
„Грлица“ д.о.о., Нови Сад	1.379
„Promont group“ д.о.о., Нови сад	1.235
„Ас фрушкогорац“ ср, Чента	1.222
„Амбиент“ д.о.о., Нови Сад	1.096
„Бабић стилл“ сзтр, Нови Сад	1.074
„Синтелон- галерија подова“, Нови Сад	1.072
Остали купци	22.764
Укупно:	71.173

Друштво је поднело тужбе за наплату својих потраживања за услуге, која на дан 31.12.2013. године износе 60.796 хиљада динара, а односе се на следеће купце:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година
„М.Г. Викторија“ д.о.о., Нови Сад	7.057
„Канал 9 ТВ“ д.о.о., Нови сад	6.762
„Републичка дирекција за робне резерве“, Београд	5.469
„РТВ Панонија“ д.о.о., Нови Сад	5.091
Прва приватна гимназија „Олимп“, Нови Сад	2.699
„Yucal-Imrex“ д.о.о., Нови Сад	2.664
„Сербита аграр“ д.о.о., Сутјеска	2.056
„М-Пласт“ д.о.о., Шабац	2.018
„Миа&Деа“ стр, Сремска Каменица	1.752
„Метро маркетинг студио“ д.о.о., Београд	1.543
„Ivex“ д.о.о., Нови Сад	1.447
„Ројо 1869“ сзр, Нови Сад	1.090
„БИ –Кедар“ д.о.о., Нови Сад	1.048
„Pivara MB-Biowine“ д.о.о., Нови Сад	1.031
„Агросоор“ а.д., Нови Сад	1.027
„Александрија“ д.о.о., Београд	873
„Интема“ д.о.о., Крупањ	847
„VP Computers“ д.о.о., Нови Сад	826
„Yucom“ д.о.о. Таванкут	791
„Навип“ а.д., Београд	756
Остали купци	13.949
Укупно:	60.796

Потраживања од купаца у земљи односе се на фактурисану реализацију за услуге сајамских манифестација (међународни пољопривредни сајам, лорист и туризам, сајам моторних возила и опреме, сајам културе, сајам погребне опреме, међународни сајам коњарства и сурсана, конгресне активности и услуге вансајамске делатности (издавање у закуп пословног простора).

Потраживања од купаца у иностранству састоје се од:

-у хиљадама динара-

Купци у иностранству	2013. година	2012. година
Потраживање од купаца за услуге	4.392	7.602
Потраживања од купаца за услуге-утужени	1.048	843
	5.440	8.445
Исправка вредности потраживања од купаца у иностранству	(5.245)	(7.891)
Укупно	195	554

Купци у иностранству

Потраживања од купаца у иностранству на дан 31.12.2013. године у износу од 5.440 хиљада динара чине:

-у хиљадама динара-

Назив	2013.година
Месна индустрија Горановић, Никшић, Црна Гора	779
„Ribarstvo“ a.d., Ријека, Хрватска	670
Привредна комора Црне Горе, Подгорица	458
Фабрика сокова „Пирела“, Даниловград, Црна Гора	388
„УТИП“ а.д., Подгорица, Црна Гора	204
„Baga food“ d.o.o., Битола, Македонија	198
„Inoks“d.o.o., Murska Sobota, Словенија	182
„Boms-ехро“, Грачаница, Босна и Херцеговина	141
Riela karl-Heinz, Кноор, Рiesenbeck, Немачка	127
„Натура Вита“ сзтр, Рудо, Босна и Херцеговина	106
„Kornfeil“ s.r.o, Чешка Република	101
Остали купци	2.086
Укупно:	5.440

Потраживања од купаца у иностранству односе се на фактурисану реализацију за услуге сајамских манифестација (међународни сајам пољопривреде, лорист и туризам и др).

Курсне разлике по основу потраживања од ино-купаца обрачунате су на дан 31.12.2013. године, у складу са МРС 21- Ефекти промена девизних курсева.

Исправка вредности потраживања

У складу са усвојеним рачуноводственим политикама (члан 16. Правилника о рачуноводственим политикама), Друштво врши индиректан отпис потраживања за чију наплату је прошло најмање 60 дана, сем у случају када из образложеног предлога службе за наплату потраживања произилази да се ради о случају када наплативост није неизвесна.

На дан 31.12.2013. године Друштво има ненаплаћена потраживања, којима је протекао рок за наплату више од 60 дана у укупном износу од 45.303 хиљаде динара, а исправку вредности потраживања извршило је у износу од 19.472 хиљаде динара. Служба за наплату потраживања, за неисправљена потраживања, дала је писано образложење, за свако појединачно потраживање да не постоји неизвесност, односно ризик напалте ових потраживања.

Промене на исправци вредности потраживања у току 2013. године биле су следеће:

-у хиљадама динара-

	Купци у земљи	Купци у иностранству	Остала потраживања	Укупно
Почетно стање	87.043	7.891	2.448	97.382
Повећање на терет расхода	17.651	1.916		19.567
Смањење исправке-искњижење из пословних књига	(4.897)	(4.442)		(9.339)
Наплаћена потраживања у корист прихода	(16.065)	(120)	(204)	(16.389)
Стање 31.12.2013.године	83.732	5.245	2.244	91.221

Значајна вредност исправке вредности појединачних потраживања у земљи на дан 31.12.2013. године односи се на:

-у хиљада динара-

Назив	2013. година
Панонија ТРВ д.о.о., Нови сад	8.816
„М.Г.Викотрија“ д.о.о., Нови Сад	7.057
„Канал ТВ“ д.о.о., Нови Сад	6.762
Републичка дирекција за робне резерве, Београд	5.469
„Агрожив“ ад, Житиште	4.651
„СПЦ Војовдина“ ЈП, Нови Сад	3.218
Прва приватна гимназија „Олимп“, Нови Сад	2.699
„Yusal-impex“ д.о.о., Нови Сад	2.664
Агенција за рекреативне делатности „Петрика“, Нови Сад	2.232
„Миа&Деа“ стр, Сремска Каменица	2.145
„ПИК Бечеј у стечају“ а.д., Бечеј	2.130
„Сербита аграр“ д.о.о., Сутјеска	2.056
„М-Пласт“ д.о.о., Шабац	2.018
„Агросоор“ а.д., Нови Сад	1.762
„Агрожив“ а.д., у стечају, Панчево	1.568
Метро маркетинг студио, Нови Београд	1.543
„Ivex“ д.о.о., Нови Сад	1.447
„Ројо 1869“ сзр, Београд	1.090
„БИ –Кедар“ д.о.о., Нови Сад	1.048
„Pivara MB-Biowine“ д.о.о., Нови Сад	1.031
Остали купци	22.326
Укупно:	83.732

За наплату ненаплаћених потраживања Друштво је поднело тужбе против већине својих дужника.

Такође, за потраживања од субјеката над којим је покренут стечајни поступак Друштво је пријавило потраживања у стечајну масу, а односе се на: „Сербита аграр“ д.о.о.,

Сутјеска у износу од 2.994 хиљаде динара, „Фиделинка“ а.д., Суботица у износу од 935 хиљада динара, „Будућност“ а.д., Нови Сад у износу од 955 хиљада динара, „Спорт цом“ д.о.о., Ниш у износу од 353 хиљада динара, „Зипер“ д.о.о., Нови Сад.

Исправка вредности потраживања од купаца у иностранству на дан 31.12.2013. године у износу од 5.245 хиљаде динара у највећем делу односи се на:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година
Месна индустрија Горановић, Никшић, Црна Гора	779
„Ribarstvo“ а.д., Ријека, Хрватска	670
Привредна комора Црне Горе, Подгорица	458
Фабрика сокова Пирела, Даниловград, Црна Гора	388
„УТИП“ а.д., Подгорица, Црна Гора	204
Остали купци	2.746
Укупно:	5.245

За наплату ненаплаћених потраживања Друштво је поднело тужбе против следећих дужника из иностранства: „Inox“ д.о.о., Мурска Собота, Словенија, „Рибарство“ а.д., Ријека, Хрватска и „Вага food“ д.о.о., Bitola, Македонија.

Друга потраживања

Друга потраживања исказана у билансу стања чине:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Потраживања по основу преплаћених осталих пореза и доприноса	131	122
Потраживања за камату и дивиденде	15	88
Укупно	146	210

Остала потраживања

Остала потраживања на дан 31.12.2013. године, у износу од 8.826 хиљада динара, највећим делом се односе на потраживања од „Факултет за услужни бизнис“, Нови Сад у износу од 3.051 хиљада динара на име неисплаћене добити Друштву, по основу удела у капиталу „Факултет за услужни бизнис“, Нови Сад, од „Мајевица –пољоопрема“ а.д., Бачка Паланка у износу од 1.698 хиљада динара на име неплаћених обавеза по уговору за излагање број 140 из 2013. године. Потраживање Друштва од „Тањирача комерц“ сзт, Ченеј износе 713 хиљада динара на име неплаћених обавеза по уговору за излагање број 312 из 2011. Године, од „Гп ауто шоп“ д.о.о., Лазаревац износе 603 хиљаде динара на име неплаћених обавеза по уговору за излагање број 217 из 2013. године, а од „Фиделинка“ а.д., Суботица у износу од 690 хиљада динара по уговору за излагање број 5416 из 2009. године.

6.6. Краткорочни финансијски пласмани

Краткорочне финансијске пласмане чине:

-у хиљадама динара-

Опис	2013. година	2012. година
Краткорочни пласмани зависним правним лицима	3.200	-
Краткорочни кредити у земљи	2.241	1.094
Део дугорочних пласмана који доспева до једне године	-	252
Хартије од вредности којима се тргује	1.600	1.600
Остали краткорочни финансијски пласмани	43.972	98.637
Исправка вредности краткорочних финансијских пласмана	(1.600)	(1.600)
Укупно:	49.413	99.983

Краткорочни пласмани – зависним правним лицима у износу од 3.200 хиљада динара чине бескаматне зајмове дате „Сајам фест“ д.о.о., Нови Сад, ради одржавања текуће ликвидности.

Краткорочни кредити у земљи у износу од 2.241 хиљада динара односе се на бескаматне зајмове дате запосленима за набавку огрева, зимнице и уџбеника у износу од 2.238 хиљада динара на период од 6 месеци по Одлуци Генералног директора у складу са Колективним уговором Друштва. Преостали износ од 2 хиљаде динара односи се на потраживање по основу коришћења мобилног телефона.

Хартије од вредности којима се тргује у износу од 1.600 хиљада динара односе се на Комерцијалне записе дате „Трансфер“ Суботица у току 2001. године. Друштво је извршило исправку вредности наведеног пласмана у целости.

Остали краткорочни финансијски пласмани у износу од 43.972 хиљаде динара односе се на краткорочно орочене депозите код „Societe Generale“ bank, Београд и то:

-у хиљадама динара-

Опис	2013. година
Орочена девизна средства	22.928
Депозит – overnight – динарски	18.639
Депозит – overnight – девизни	2.405
Укупно:	43.972

Краткорочена девизна средства у износу од 22.928 хиљада динара (противвредност 200.000 ЕУР-а), орочена су код „Societe Generale Banka Srbija“, а.д., Београд, по Уговору о ороченом депозиту бр. 259409 од 24.10.2013. године којим до 24.04.2014. уз каматну стопу 1,70% годишње.

Краткотрочни депозит- overnight-динарски у износу од 18.639 хиљада динара односе се на Уговор број 092/11 од 02.08.2011. године и Анекс број 1 од 01.03.2013. године, закључен са „Societe Generale Banka Srbija“, а.д., Београд, којим је регулисано да ће средства Друштва, затечена на текућем рачуну бити пренесена на рачун overnight депозита. Краткотрочни депозит-overnight девизни у износу од 2.405 хиљада динара односи се на Уговор број 152/11 од 03.10.2013. године, Анекс број 1 од 13.11.2013. године и Анекс број 2 од 01.04.2013. године закључени са „Societe Generale“ банке

Србија а.д., Београд, којима је регулисано да ће се средства Друштва затечена на текућем рачуну бити пренесена на рачун overnight депозита. Банка плаћа камату обрачунату по променљивој каматној стопи EONIA на годишњем нивоу, увећану за маргину од 1%. Уговори су закључени на неодређено време.

6.7. Готовински еквиваленти и готовина

Готовински еквиваленти исказани у укупном износу од 3.922 хиљаде динара се односе на:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Текући (пословни) рачуни	2.101	863
Издвојена новчана средства и акредитиви	870	663
Благајна	1	9
Девизни рачун	950	878
Укупно	3.922	2.413

Текући пословни рачуни исказани су у износу од 2.101 хиљаду динара и односе се на:

у хиљадама динара-

Назив	2013. година
„Војвођанска банка“ а.д., Нови Сад	929
„Banca Intesa“ а.д., Београд	137
„Комерцијална банка“ а.д., Београд	42
„Credit Agricole“ банка а.д., Нови Сад	330
„Unicreditbank“ а.д., Београд	288
„Erste банка“ а.д., Нови Сад	11
„Reiffeisenbank“ а.д., Београд	17
„Societe Generale“ bank а.д., Београд	149
„Московска банка“ а.д., Београд	98
Управа за трезор	100
Укупно	2.101

Друштво је у складу са Упутством за утврђивање и евидентирање корисника јавних средстава и отварање и укидање подрачуна консолидованог рачуна код Управе за трезор отворило текући рачун преко којег се примају наменска буџетска средства. Укупно примљена новчана средства која су евидентирана на овом рачуну износе 100 хиљада динара, а намењена су за суфинансирање пројекта Салон књига за Манифестацију „Дани Лазе Костића“.

Благајничко пословање обавља се преко главне благајне и помоћних благајни које су у функцији продаје улазница, каталога и паркинг улазница за време сајамских манифестација или других догађаја. Број и распоред помоћних благајни је дифинисан и одређен у зависности од величине и просторне оријентације сајамске манифестације. Утврђено је да се благајничка документација уредно води.

Друштво нема писане процедуре којим се ближе уређује, благајничко пословање, као и начин контроле, благајничке документације.

Издвојена новчана средства у укупном износу од 870 хиљада динара односе се на Visa bussines платну картицу динарску у износу од 388 хиљада динара и девизну у износу од 482 хиљаде динара (4.205,06 ЕУР).

Друштво је на дан 31.12.2013. године извршило обрачун курсних разлика по основу новчаних средстава на девизном рачуну.

6.8. Порез на додату вредност и активна временска разграничења

Порез на додату вредност и активна временска разграничења исказана у укупном износу од 5.206 хиљада динара односе се на:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Активна временска разграничења		
-унапред плаћене трошкови	3.376	1.281
-разграничени порез на додату вредност	1.830	1.027
Укупно:	5.206	2.308

Унапред плаћени трошкови у износу од 3.376 хиљада динара односе се на унапред плаћене трошкове сајамских манифестација у 2014. години.

Разграничени порез на додату вредност у износу од 1.830 хиљада динара чини порез на додату вредност по примљеним фактурама за месец децембар 2013. године, а који је евидентиран у пореској пријави за месец јануар 2014. године.

6.9. Капитал

Укупан капитал Друштва на дан 31. децембар 2013. и 2012. године има следећу структуру:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Основни капитал:		
-акцијски капитал	809.901	776.511
-остали капитал	2.182	2.182
Свега основни капитал:	812.083	778.693
Резерве	32.577	-
Ревалоризационе резерве	28.657	33.703
Нереализовани губици по основу хартија од вредности	(109)	(98)
Нераспоређени добитак	9.579	74.962
Укупно:	882.787	887.260

6.9.1. Основни капитал

Основни капитал „Новосадског сајма“ АД, Нови Сад обухвата акцијски капитал - обичне акције и остали капитал.

Структура акцијског капитала на дан 31. децембар 2013. године је у потпуности усклађена са емитованим акцијама уписаним у књигу акционара друштва у Централном регистру, депоу и клирингу хартија од вредности:

Власништво акцијског капитал	31.12.2013. године		31.12.2012. године	
	У хиљадама динара	Број акција	У хиљадама динара	Број акција
Физичка лица	367.903	352.735	352.735	352.735
Правна лица	99.097	95.012	95.012	95.012
Друштвени капитал	342.901	328.764	328.764	328.764
Укупно:	809.901	776.511	776.511	776.511

Основни капитал „Новосадског сајма“ АД, Нови Сад, подељен је на акције свака по 1.043,00 динара номиналне вредности.

Власници обичних акција имају право на дивиденду у складу са Одлуком Скупштине акционара. Свака обична акција даје своме власнику право на један глас при одлучивању на Скупштини акционара.

Према статистичком прегледу власништва из Централног регистра хартија од вредности, с обзиром на власништво акција, Град Нови Сад има највећи број гласова и то 174.520 гласова односно 22,47%. По овом прегледу за друштвени капитал који је подељен у акције није назначен број гласова, нити је наведен представник овог капитала. Влада Републике Србије је Решењем 24 број 119-9730/2012 од 19.12.2012. године именовано представника друштвеног капитала изван Друштва у Скупштину акционарског друштва за приређивање сајмова и изложби „Новосадски сајам“, Нови Сад.

Код Агенције за привредне регистре уписани и уплаћени капитал Друштва износи 809.901 хиљада динара.

Остали капитал у износу од 2.182 хиљаде динара, представља остале облике основног капитала који није исказан на посебним рачунима основног капитала, а настао је рекласификацијом позиција ванбилансне пасиве у складу са Међународним рачуноводственим стандардима.

6.9.2. Резерве

Резерве исказане у билансу стања на дан 31. децембра 2013. године у износу од 32.577 хиљада динара чине „статутарне резерве“, које су формиране по Одлуци Скупштине акционара о расподели нераспоређене добити по финансијским извештајима за 2012. годину.

6.9.3. Ревалоризационе резерве

Ревалоризационе резерве у износу од 28.657 хиљада динара обухватају позитиван ефекат промене фер вредности грађевинских објеката и опреме.

Промене на ревалоризационим резервама биле су следеће:

Позиција	2013. година
Почетно стање 01.01.2013. године	33.703
Смањење и пренос на нераспоређену добит	(5.046)
Стање 31.12.2013. године	28.657

Ревалоризационе резерве се у потпуности укидају приликом продаје, расходања или другог начина отуђења средства, као и преносом на нераспоређену добит.

Друштво, у смислу параграфа 41 МРС 16-Некретнине, постројења и опрема врши пренос на нераспоређену добит део ревалоризационих резерви, као разлику између амортизације засноване на исказаном ревалоризованом износу средстава и амортизације засноване на првобитној набавној вредности (или цени коштања) средстава.

6.9.4. Нераспоређени добитак

Нераспоређени добитак исказан у износу од 9.579 хиљада динара чини добит из 2013. године, а састоји се из добити по билансу успеха за 2013. годину у износу од 2.964 хиљада динара, пренети део ревалоризационих резерви, у износу од 5.046 хиљада динара и по основу смањења одложених пореских обавеза у износу од 1.569 хиљада динара.

По Одлуци Скупштине акционара о расподели нераспоређене добити по финансијским извештајима за 2012. годину извршена је расподела добити у износу од 74.963 хиљада динара и то за:

- статутарне резерве у износу од 32.577 хиљада динара;
- запосленима по основу учешћа у оствареној добити у износу од 8.996 хиљада динара;
- за повећање основног капитала у износу од 33.390 хиљада динара.

6.10. Дугорочна резервисања и обавезе

Дугорочна резервисања и обавезе су приказана следећом табелом:

у хиљадама динара-		
Назив	2013. година	2012. година
Дугорочна резервисања	28.193	27.209
Дугорочне обавезе	140.001	194.415
Краткорочне обавезе	129.702	122.375
Укупно:	297.896	343.999

Друштво је ускладило књиговодствено са стварним стањем обавеза на дан биланса у складу са чланом 16. став 2. Закона о рачуноводству и члану 12. Правилника о начину и роковима вршења пописа и усклађивања књиговодственог стања са стварним стањем.

6.11. Дугорочна резервисања

Дугорочна резервисања чине:

-у хиљадама дианра-		
Опис	2013. година	2012. година
Резервисања за отпремнине	7.441	7.386
Резервисања за јубиларне награде	4.737	3.807
Остала дугорочна резервисања	16.016	16.016
Укупно:	28.194	27.209

Промене на рачуну дугорочних резервисања у 2013. години биле су следеће:

-у хиљадама динара-

Назив резервисања	Отпремнине	Јубиларне награде	Судски спорови	Укупно
Стање на дан 01.01.2013.године	7.386	3.807	16.016	27.209
Резервисања на терет расхода периода	2.503	1.619	-	4.122
Искоришћена резервисања у току периода	(2.449)	(689)	-	(3.138)
Стање на дан 31.12.2013.године	7.440	4.737	16.016	28.193

Привредно друштво за ревизију и консалтинг „МС Global Audit“, Београд извршило је актуарски обрачун дугорочних резервисања по основу обавеза за накнаде запосленима при одласку у редовну пензију, као и накнаде за јубиларне награде остварених за 10, 20 и 30 година непрекидног рада у Друштву, са стањем на дан 31.12.2013. године коришћењем метода процене садашње вредности будућих очекиваних исплата, а у складу са МРС 19 – Примања запослених.

У 2013. години извршено је укидање дугорочног резервисања у износу од 3.137 хиљада динара и то за 1 (једног) радника који је остварио право на отпремнину приликом одласка у пензију, за 10 (десет) радника због престанка потребе за радом по основу решења као технолошки вишак и 6 (шест) радника по основу споразумног раскида радног односа, док је 15 (петнаест) радника остварило право на јубиларну награду.

Резервисања за судске спорове на дан 31.12.2013. године, исказана су у износу од 16.016 хиљада динара и представљају потенцијалне обавезе по судским споровима који се воде против Друштва. Резервисања су извршена према процени издатака потребних за измирење процењене садашње обавезе по основу судских спорова у току.

6.12. Дугорочне обавезе

Дугорочне обавезе чине:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Дугорочни кредити у иностранству	195.978	249.941
Део дугорочних кредита који доспева до једне године (Напомена 6.13)	(55.993)	(55.542)
	139.985	194.399
Остале дугорочне обавезе	16	16
Укупно	140.001	194.415

Остале дугорочне обавезе су обавезе које доспевају у року дужем од годину дана од дана чинидбе, а односе се на обавезе Друштва према „Агровојводини“ а.д., Нови Сад из ранијих година.

6.13. Краткорочне финансијске обавезе

Краткорочне финансијске обавезе на дан 31.12.2013. године исказане у износу од 55.993 хиљада динара (у 2012. години 55.542 хиљада динара) се односе на краткорочна доспећа дугорочних кредита (Напомена 6.12.).

6.14. Обавезе из пословања

Обавезе из пословања на дан 31.12.2013. године исказане у износу од 62.011 хиљада динара чине:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Примљени аванси	22.417	20.162
Добављачи- зависна правна лица	2.813	1.057
Добављачи у земљи	36.454	37.059
Добављачи у иностранству		182
Остале обавезе из пословања	327	648
Укупно:	62.011	59.108

Примљени аванси

Обавезе за примљене авансе се односе на:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Примљени аванси за услуге у девизама	146	58
Примљени аванси за услуге у динарима	22.271	20.104
Укупно:	22.417	20.162

Примљени аванси за услуге у девизама износе од 146 хиљада динара, а односе се на примљени аванс од инопартнера „Kongo first group development“, Кина у износу од 87 хиљада динара и “Venus Artisans”, New Delhi, Индија у износу од 59 хиљада динара за учешћа на Међународном пољопривредном сајму.

Примљени аванси за услуге у динарима износе од 22.271 хиљаду динара, а у највећем делу се односе на:

- у хиљадама динара-

Назив	2013. година
Атлетски клуб „Војовидна“, Нови Сад	13.559
Procredit banka, а.д., Београд	2.269
„Stihl“ д.о.о., Београд	1.365
„Best & Со“ д.о.о., Врбас	1.082
„АС-Фрушкогорац“-Центар за обуку, Нови Сад	868
„Неопланта“-Центар за обуку тениса., Нови Сад	808
„Бореалис“ Л.А.Т., д.о.о., Смедерево	717
„International“ тенис клуб, Нови Сад	356
Остали	3.996
Укупно:	22.271

Атлетски клуб Војводина, Нови Сад је, на основу закљученог Уговора број П-020-2/2011-1052-5/2 од 11.11.2011. године и Анекса уговора од 30.05.2012. године, Друштву уплатио износ од 20.000 хиљада динара у току 2011. и 2012. године. Предмет уговора је закуп простора у Хали 1 на Новосадском сајму, који ће Атлетски клуб користити у наредних 10 година у периоду од 15. новембра до 15. марта. У циљу подршке пројекту из области спорта, сагласност на Уговор су дали Аутономна Покрајина Војводина и Град Нови Сад.

Примљени аванс од Атлетског клуба Војводина, Нови Сад за Друштво представљају разграничене приходе односно дугорочну обавезу, а не краткорочну обавезу јер су средства унапред примљена за период од 10 година, у којем ће Друштво остваривати приходе од закупа из Уговора, због чега се даје.

Препорука:3

Препоручује се Друштву да у складу са МРС 8 - Рачуноводствене политике, промене рачуноводствених процена и грешке, у својим пословним књигама изврши исправку књижења погрешно евидентираних примљених аванса по закљученим уговорима о закупу простора.

Остале обавезе за примљене авансе у износу од 8.712 хиљада динара односе се на име будућег учешћа на сајамским манифестацијама од „Procredit bank“ ,а.д., Београд, „Stihl“, д.о.о., Београд, „Best & Co“ ,д.о.о., Врбас, „Best & Co“ ,д.о.о., Врбас, АС-Фрушкогорац-Центар за обуку, Нови Сад и други.

Добављачи- зависна правна лица

Обавезе према добављачима- зависна правна лица се односе на:

Назив	-у хиљадама динара-	
	2013. година	2012. година
„Сајам техника“ д.о.о., Нови Сад	2.284	818
„Сајам фест“ д.о.о., Нови Сад	529	239
Укупно:	2.813	1.057

Обавезе према „Сајам техника“ д.о.о., Нови Сад у износу од 2.284 хиљаде динара односе се на обавезе за уређење изложбено излагачког простора за сајамске манифестације и друге догађаје.

Обавезе према „Сајам Фест“ д.о.о., Нови Сад у износу од 529 хиљада динара односе се на обавезе за извршене угоститељске услуге.

На дан 31.12.2013. године обавезе према Добављачима-зависним правним лицима су усаглашене.

Обавезе према добављачима у земљи

Обавезе према добављачима на дан 31.12.2013. године у износу од 36.454 хиљаде динара у највећем делу односе се на следеће добављаче:

-у хиљадама динара-

Назив	2013.година
„ГП Омега“д.о.о., Нови Сад	8.679
„Електропривреда Србије“ЈП, Београд	3.203
„Техника МБ“д.о.о., Темерин	2.617
„Новосадска топлана“ ЈКП, Нови Сад	2.563
„Водовод и канализација“ЈКП, Нови Сад	2.498
„Копи комерц“д.о.о., Каћ	2.389
„Панаква инжењеринг“д.о.о., Нови Сад	1.300
„Good house“д.о.о., Београд	1.182
„Media Jobs“д.о.о., Београд	1.000
„Алфа“д.о.о., Нови Сад	885
„Ивковић атеље“ сзтр, Нови Сад	795
Делта Генерали сигурање, Београд	647
„G4S Secure Solutions“д.о.о., Београд	598
„Чистоћа“ ЈКП, Нови Сад	572
„Milk& Honey Comunitations“, Нови Сад	500
„Градско зеленило“, ЈКП, Нови Сад	425
„Пошта Србије“ ЈП, Београд	426
Остали	6.175
Укупно:	36.454

На дан 31.12.2013. године Друштво је усагласило своје обавезе према добављачима у земљи.

Остале обавезе из пословања

Остале обавезе из пословања на дан 31.12.2013. године у износу од 327 хиљада динара односе се на краткорочне обавезе према купцима, настале по основу преплата за фактурисане услуге.

6.15. Остале краткорочне обавезе

Остале краткорочне обавезе на дан 31.12.2013. године у износу од 8.624 хиљада динара, односе се на:

- у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Обавезе по основу зарада и накнада зарада		
- за нето зараде и накнаде зарада, осим накнада зарада које се рефундирају	3.983	-
- за порезе и доприносе на зараде и накнаде зараде	2.822	-
- за нето зараде и накнаде зарада које се рефундирају	41	-
- за порезе и доприносе на зараде и накнаде зарада које се рефундирају	23	-
	6.869	-

Друге обавезе		
- по основу камата и трошкова финансирања	142	174
- према члановима управног и надзорног одбора	373	358
- према физичким лицима за накнаде по уговорима	365	229
Остале обавезе	875	1.349
	1.755	2.110
Укупно:	8.624	2.110

Обавезе за нето зараде и накнаде зарада, у износу од 6.869 хиљада динара са припадајућим порезима и доприносима на дан 31.12.2013. године у потпуности се односе на неисплаћени део зараде за децембар 2013. године, коју је Друштво исплатило у јануару 2014. године.

Обрачун и исплата зарада у Друштву врши се у складу са Законом о раду („Сл.гласник РС“ бр.24/05, 61/05 и 54/09), Колективним уговором и уговорима о раду.

Обавезе по основу камата и трошкова финансирања у износу од 142 хиљаде динара односе се на укалкулисане камате по основу дугорочног кредита код „Societe Generale“ ,Paris, France , а.д., Београд за месец децембар 2013. године.

Обавезе према члановима Надзорног одбора у износу од 373 хиљаде динара се односе на неисплаћене накнаде за децембар 2013. године, коју је Друштво исплатило у јануару 2014. године.

Обавезе према физичким лицима за накнаде по уговорима у износу од 365 хиљада динара чине неисплаћене накнаде по закљученим уговорима о ауторском хонорару у износу од 64 хиљаде динара, уговора о делу у износу од 107 хиљада динара и остала примања у износу од 193 хиљада динара.

Остале обавезе у износу од 877 хиљада динара чине позајмице запосленима у износу од 697 хиљада динара, обавезе за доприносе коморама у износу од 30 хиљада динара, обавезе за чланарине синдикатима у износу од 26 хиљада динара и обавезе за порез на додату вредност по измењеној пореској пријави за месец мај 2013. године.

6.16. Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода и пасивна временска разграничења

Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода и пасивна временска разграничења на дан 31.12.2013. године у износу од 3.073 хиљада динара, се односе на:

Назив	-у хиљадама динара-	
	2013. година	2012.година
Обавезе по основу пореза на додату вредност	364	1.385
Обавезе за порезе, царине и друге дажбине из набавке или на терет трошкова	1.082	813
Обавезе за доприносе који терете трошкове	11	-
Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине	336	273
Пасивна временска разграничења:		
-унапред обрачунати трошкови	780	1.093
-разграничене обавезе за порез на додату вредност	500	403
Укупно:	3.073	3.967

Обавезе по основу пореза на додату вредност у износу од 364 хиљада динара чини разлику обрачунаог пореза обрачунаог у издатим фактурама и претходног пореза садржан у примљеним фактурама.

Обавезе за порезе, царине и друге дажбине у износу од 1.082 хиљаде динара односе се у целости на укалкулисану накнаду за коришћење грађевинског земљишта за месец децембар 2013. године.

Остале обавезе за порезе, доприносе и друге дажбине у износу од 336 хиљада динара чине обавезе за порезе и доприносе за накнаде члановима Надзорног одбора у износу од 202 хиљаде динара и обавезе за порезе и доприносе по основу уговора о делу, уговора о ауторском хонорарима и осталим примањима у износу од 134 хиљаде динара.

Унапред обрачунати трошкови у износу од 780 хиљада динара обухватају укалкулисану накнаду за банкарску гаранцију по основу закљученог Уговора о издавању банкарске гаранције са „Societe General Yugoslav bank” а.д., Београд.

Разграничене обавезе за порез на додату вредност у износу од 500 хиљада динара односе се на порез на додату вредност по издатим фактурама за промет који се евидентира у текућем обрачунском периоду, у складу са важећим рачуноводственим прописима у Републици Србији, а обавеза за порез на додату вредност настаје у наредном обрачунском периоду, у складу са Законом о порезу на додату вредност.

6.17. Одложене пореске обавезе

Одложена пореске обавезе исказане у износу од 4.067 хиљада динара утврђене су по основу привремених разлика између књиговодствене вредности средстава и њихове пореске основице на дан 31.12.2013. године.

Одложене пореске обавезе су износи пореза из добити који могу да се поврате у наредним периодима по основу одбитних привремених разлика и признатих пореских губитака.

Промене на одложеним пореским обавезама било следеће:

- у хиљадама динара-

Позиција	2013. година
Стање на дан 01.01.2013. године	6.239
Смањење по основу обрчуна пореских средстава	2.558
Повећање по основу обрачуна пореске амортизације	386
Стање на дан 31.12.2013. године	4.067

6.18. Ванбилансна евиденција

Ванбилансну евиденцију чини:

- у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Примљене гаранције	195.978	249.941
Дата јемства	6.071	
Примљена остала нематеријална улагања	531	569
Укупно:	202.580	250.510

Примљена гаранције

Друштво је са „Societe Generale Yugoslav bank“ а.д., Београд закључило Уговор о издавању банкарске гаранције број Л/Г 2335/07 од 26.03.2007. године и Анекс број 2. од 22.08.2007. године, а ради гарантовања уредног плаћања обавеза Друштва према „Societe Generale“, Paris, France по Уговору о кредиту број 05/07 закљученим дана 23.03.2007. године и Анексу I од 13.08.2007. године.

Дата јемства

Друштво је у 2006. години са Нуро Alpe-Adria-Bank,а.д., Београд закључило Уговору о солидарном јемству број С 20-220/09 од 25.04.2006. године по којем је приступило дугу Дужника из Уговора о дугорочном кредиту број Л 20-220/06 од 25.04.2006. године, закљученог између Нуро Alpe-Adria-Bank, а.д., Београд и „Econtrol“ д.о.о., Нови Сад на износ од 210.000 ЕУР на рок од 10 година, тако да прва рата доспева 30.06.2006. године, а последња 31.05.2016. године.

Друштво је као солидарни јемац, предао „Нуро Alpe-Adria-Bank“ а.д., Београд дао две соло менице са клаузулом „без протеста“ и меничним овлашћењима да „Нуро Alpe-Adria-Bank“, а.д., Београд исте може попунити сагласно критеријумима из Уговора.

Примљена остала нематеријална улагања

Примљена остала нематеријална улагања обухватају 150 трајних корисничких лиценци-WinSvrCal 2008 SNGL OLP NL DveCal (client access licence) и једну трајну серверску лиценцу –WinSvrStd 2008R2 SNGL OLP NL, које су добијене од Агенције за европске интеграције и економски развој из Беча, а дате на коришћење без накнаде „Новосадском сајму“ а.д., Нови Сад и власништво су Аутономне Покрајине Војводина. Укупна вредност наведених лиценци је 5.534,40 ЕУР-а са урачунатим порезом на додату вредност.

7. БИЛАНС УСПЕХА

Друштво је у извештајном периоду остварило нето добитак у износу 2.966 хиљада динара, као разлику укупних прихода у износу 572.503 хиљада динара и укупних расхода у износу 564.097 хиљада динара умањен за порески расход периода у износу од 6.042 хиље динара и увећан за одложене пореске приходе у износу од 602 хиљада динара.

Друштво је у сегменту пословних и финансијских прихода и расхода исказало добитак, док је у сегменту осталих прихода и расхода остварило губитак, што је приказано у следећој табели:

-у хиљадама динара-

Приходи и расходи	Приходи	Расходи	Губитак
Пословни	529.775	525.641	4.134
Финансијски	15.484	6.149	9.335
Остали	27.244	32.307	(5.063)
Укупно:	572.503	564.097	8.406

7.1. Пословни приходи

Пословне приходе Друштво остварује продајом услуга обављањем сајамске и вансајамске делатности, а односе се на изнајмљивање простора за сајамске манифестације, продаја улазница, издавање каталога, оцењивање квалитета производа или услуга, приход од паркинга, издавања у закуп слободног пословног простора, спонзорски пакети и сл).

На основу одредби Статуту Друштва, цену поменутих услуга утврђује, Извршни одбор.

Пословне приходе чине:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Приходи од продаје	529.519	537.038
Приходи од активирања учинака и робе	92	146
Остали пословни приходи	164	1.193
Укупно:	529.775	538.377

7.1.1. Приходе од продаје

Приходи од продаје су приказани следећом табелом:

у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Приходи од продје услуга-зависним правним лицима	5.353	5.165
Приходи од продаје на домаћем тржишту		
- приход од продаје робе	512	2.427
- приход од продаје производа и услуга	481.423	473.414
Приходи од продаје на иностраном тржишту		
- приход од продаје производа и услуга	42.231	56.032
Остали пословни приходи		
Укупно:	529.519	537.038

Приходи од продаје услуга зависним правним лицима у износу од 5.353 хиљада динара остварени су продајом услуга закупа пословног простора и опреме предузећу „Сајам техника“ д.о.о., Нови Сад у износу од 3.075 хиљада динара и предузећу „Сајам фест“ д.о.о., Нови Сад у износу од 2.278 хиљада динара.

Приходи од продаје робе у износу од 512 хиљада динара остварени су продајом грађевинског материјала предузећу ГП „Омега“ д.о.о., Нови Сад.

Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту у износу од 481.423 хиљаду остварени су по основу услуга од сајамске делатности у износу од 334.752 хиљада динара и услуга од вансајамске делатности у износу од 146.671 хиљада динара.

Приходи од сајамске делатност у износу од 334.752 хиљада динара су остварени давањем у закуп изложбеног простора приликом организовања сајамски манифестација, продајом улазница за сајамске манифестације маркетиншке услуге, услуге оцењивања производа на сајамским манифестацијама и остале разне услуге извршене у оквиру сајамских манифестација.

Приходи од вансајамске делатности у износу од 146.671 хиљада динара односе се на приходе од давања у закуп пословног простора, приходе од организовања конгресних активности, услуге маркетинга и остале услуге.

Приходи од услуга на иностраном тржишту у износу од 42.231 хиљаду динара остварени су продајом услуга иностраним купцима приликом организовања међународних сајамских манифестација, а односе се на приходе од продаје изложбеног простора, приходе од оцењивања производа на сајамским манифестацијама и остале приходе од продаје услуга.

Приходи од сајамских делатности

Најзначајнији приходи од сајамске делатности су приходи од давања у закуп изложбеног простора домаћим и страним купцима. У 2013. години остварени су у укупном износу од 258.649 хиљада динара, а односе се на следеће сајамске манифестације:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година
Међународни пољопривредни сајам	213.837
Међународни сајам „Лорист“	18.175
Сајам моторних возила	5.469
Међународни сајам инвестиција и енергетике	5.899
Међународни сајам коњарства и сурсана	4.286
Међународни сајам образовања, уметности и књига	6.591
Међународна изложба златарства и часовничарства	3.345
Сајам погребне опреме	1.047
Укупно:	258.649

Међународни пољопривредни сајам је одржан у периоду од 18.05.2013. до 24.05.2013. године, на којем је учествовало 740 домаћих и страних излагача. Фактурисана површина отвореног и затвореног излагачког простора је 48.519 м².

Међународни сајам „Лорист“ је одржан у периоду од 03.10.2013. до 06.10.2013. године, на којем су презентовани производи и услуге у области лова, риболова, хортикултуре, еко света и туризма. Фактурисана површина излагачког простора за овај сајам је 1.597 м².

Сајам моторних возила је одржан у периоду од 16.10.2013. до 20.10.2013. године. Фактурисана површина излагачког простора је 4.781 м².

Међународни сајам инвестиција и енергетике је одржан у периоду од 29.10.2013. до 31.10.2013. године, а Фактурисна површина излагачког простора била је 954 м².

Међународном сајам коњарства и сурсана је одржан у периоду од 03.10.2013. до 06.10.2013. године, на којем је учествовало 116 комерцијалних коња, а фактурисано хе 63 бокса и 53 веза.

Међународном сајам образовања, уметности и књига је одржан у периоду од 28.02.2013. до 05.03.2013. године. Фактурисана површина излагачког простора је 2.416 м² и 142 табле за Сајам уметности, на којем је било 119 излагача. Излагачи су високе школе, средње школе, институције и удружења.

Међународна изложба златарства и часовничарства је одржана у периоду од 07.10. до 10.11.2013. године. Фактурисана површина излагачког простора је 852 м².

Сајам погребне опреме је одржан у периоду од 04.06.2013. до 06.04.2013. године. Фактурисана површина излагачког простора је 472,50 м².

Издавање пословног простора за сајамске манифестације састоји од више фаза:

- Предуговрање-почетак пословних активности;
- Закључивање Пријаве –уговора за излагање;
- Реализације сајамских манифестација;
- Фактурисање сајамских манифестација на основу интерног налога од комерцијалисте са прилогом закључене Пријаве-Уговора и тлоцрта излагачког простора;
- Евидентирање фактуре у пословним књигама;
- Наплата потраживања по основу реализованих сајамских манифестација.

Пријаве за излагање на сајамским манифестацијама закључују се у складу са Законом о привредним друштвима и важећим Ценовником Дирекције за комерцијалне послове.

Приходи од оцењивања производа за време сајамских манифестација у укупном износу од 32.779 хиљада динара се односе на оцењивање производа за домаће и стране излагаче. Ови приходи се реализују у Служби за оцењивање производа. Услугу оцењивања нуди комерцијална служба путем пријава за учешће на сајамским манифестацијама. Пријава се прослеђује у Излагачки сервис-фактурно одељење, где се врши коначни обрачун и фактурисање.

Приходи од маркетинг услуга за време сајамских манифестација остварени су на домаћем и ино тржишту у износу од 31.860 хиљада динара, а реализују се у Сектору за интегрисане маркетинг комуникације. Овај Сектор учесницима на сајамским манифестацијама пружа услуге креирања, продукције и дистрибуције штампаних електронских и онлајн медија у којим излагачи рекламирају своје производе и услуге.

Део прихода у износу од 5.102 хиљаде динара, реализован је у Сектору за конгресне активности које се организују у изграђеном Мастер центру у површини од 11.000 м², а чини га шест малих и једна велика сала, вишенамеска аула, изложбена хала и ресторан.

Приходи од вансајамске делатности

Приходи од вансајамске делатности у износу од 146.671 хиљада динара чине:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година
Приходи од закупа пословног простора	131.444
Приходи од конгресних активности	9.773
Приходи од маркетинг услуга	3.906
Приходи од портирско - чуварских послова	1.190
Приходи од оцењивања производа	358
Укупно:	146.671

Приходи од закупа обухватају приходе од закупнине у износу од 108.044 хиљада динара и префактурисане заједничке трошкове закупа (елетрична енергија, грејање и манипулативни трошкови) у износу од 23.400 хиљада динара.

Друштво издаје у закуп 330.000 м² простора на годишњем нивоу, а од тога пословно продајни простор у обиму од 166.000 м², складишни простор у обиму од 78.000 м², спортске терене у обиму од 56.000 м² и остали простор у обиму од 30.000 м² и има закључене уговоре о закупима са 53 закупца у току 2013. године.

У пословним књигама Друштва, приходи од закупа пословног простора се евидентирају на рачуну Прихода од услуга, уместо на рачуну Прихода од закупнина, због чега је у току ревизије препоручено да се ова неправилност исправи, што су Одговорна лица Друштва прихватила.

Приходи од конгресних активности од вансајамских догађаја износе 9.773 хиљаде динара, а односе се на одржавање редовних семинара у организацији Савеза рачуновођа и ревизора Србије, Симпозијум стоматолога, Европско првенство у шаху, Француско-српски конгрес онколога и друго.

Приходи од маркетинг услуга од вансајамских догађаја износе 3.906 хиљада динара, а односе се на рекламне услуге у вансајамским терминима, као и продаја рекламних услуга на фасадама Новосадског сајма.

Приход од порторско - чуварских послова у вансајамске сврхе износи 1.190 хиљада динара, а односи се на наплату паркинг простора унутар отвореног простора Новосадског сајма.

Приходи од оцењивања производа у вансајамске сврхе износе 358 хиљада динара, а одnose се на организовање изложби ситних животиња у терминима вансајамских манифестација. У току 2013. године ове изложбе су организоване у месецу јануару, фебруару, марту, априлу и децембру.

7.1.2. Приходи од активирања учинака и робе

Приходи од активирања учинака и робе за сопствене потребе исказани у износу од 92 хиљаде динара односе се на утрошак бехатон плоча у износу од 79 хиљада динара и на 4 комада тостер апарата у износу од 13 хиљада динара.

7.1.3. Остали пословни приходи

Остали пословни приходи износе 165 хиљада динара и приказани чине приходе од премија, субвенција и дотација у износу од 100 хиљада динара и остале пословне приходе у износу од 65 хиљада динара.

Приходи од премија, субвенција и дотација у износу од 100 хиљада динара односе се на реализацију пројекта из области културе који је суфинансиран средствима Министарства културе и информисања за сајамску манифестацију „Дани Лазе Костића и награда Лазе Костића“.

Остали пословни приходи исказани у износу од 65 хиљада динара односе се на приходе остварене продајом коришћених подлних облога након завршетка сајамских манифестација.

7.2. Пословни расходи

Пословне расходе чине:

- у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Набавна вредност продате робе	604	5.540
Трошкови материјала	56.098	50.518
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	199.781	158.405
Трошкови амортизације и резервисања	57.616	66.492
Остали пословни расходи	211.544	187.627
Укупно:	525.643	468.582

7.2.1. Набавна вредност продате робе

Набавна вредност продате робе у износу од 604 хиљаде динара обухвата набавну вредност продатих бешавних цеви и бетонских стубова „ГП Омега“ д.о.о., Нови Сад у износу од 512 хиљада динара и употреба робе за сопствене потребе (бехатон плоче и тостер апарате) у износу од 92 хиљаде динара.

7.2.2. Трошкови материјала

Трошкови материјала су планирани у Плану прихода и расхода Друштва за 2013. годину у износу од 60.498 хиљада динара, а остварени у износу од 56.098 хиљада динара. Трошкове материјала чине трошкови осталог (режијског) материјала у износу од 17.509 хиљада динара и трошкови горива и енергије у износу 38.589 хиљада динара.

Трошкови осталог (режијског) материјала у износу од 17.509 хиљада динара чине: трошкови канцеларијског материјала, трошкови материјала за уређење сајамских штандова, трошкови за наградно оцењивање (пехари, медаље, дипломе), трошкови каталога, часописа, фотографија и други образци, трошкови сточне хране за националну изложбу стоке у оквиру Међународног пољопривредног сајама и Сајма коњарства и серсана, трошкови ситног инвентара у употреби (трошкови одржавања хигијене, канцеларијски намештај, рачунарска опрема, опрема за угоститељство, гардероба и друго) и остали потрошни материјал (трошкови за текуће одржавање, водоинсталатерски материјал, електроматеријал, браварски материјал, улазнице и друго).

Трошкови горива и енергије у износу 38.589 хиљада динара чине: трошкови електричне енергије, трошкове горива и мазова за возила и трошкови мазута за топлотну енергију.

7.2.3. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи су приказани следећом табелом:

-у хиљадама динара-		
Назив	2013. година	2012. година
Трошкови зарада и накнада зарада (брutto)	138.796	109.972
Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	24.529	19.608
Трошкови накнада по уговору о делу	3.116	3.520
Трошкови накнада по ауторским уговорима	5.333	3.770
Трошкови накнада по уговорима о привременим и повременим пословима	-	278
Трошкови накнада физичким лицима по осталим уговорима	3.824	3.924
Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора	6.436	6.651
Остали лични расходи и накнаде	17.747	10.680
Укупно:	199.781	158.403

Обрачун и исплата зарада у Друштву врши се у складу са Законом о раду („Сл.гласник РС“ бр. 24/05, 61/05 и 54/09), Колективним уговором, уговорима о раду и Планом прихода и расхода за 2013. годину. Трошкови зарада и накнада зарада и остали лични расходи исплаћени су у 2013. у износу од 199.781 хиљаду динара и већи су у односу на исплаћене зараде у 2012. години за 26% а у односу на на планиране зараде за 2013. години веће су за 13,70%.

У укупним расходима, зараде учествују са 35,42%. Просечна исплаћена нето зарада за 2013. годину у Друштву износи 53.879,00 динара, и већа је у односу на просечно исплаћене зараде у 2012. години за 11,37%, а од просечне нето зараде исплаћене у Републици Србији веће су за 22,60%.

Друштво је на крају 2013. године имало 155 запослених. Током 2013. године број радника је смањен из разлога одласка у пензију, споразумних раскида радног односа као и технолошког вишка. Друштво је у текућој години примило 35 радника (15 радника на неодређено и 20 радника на одређено време.

Зарада запослених утврђује се уговором о раду у складу са законом и колективним уговором. За лица која обављају послове Извршног одбора зараде се обрачунавају у складу са одлуком Надзорног одбора, а накнаде и стимулације путем доделе акција у складу са одлукама Скупштине акционара.

Чланом 87. Колективног уговора дефинисано је да се зарада која се остварује за обављени рад и време проведено на раду утврђује на основу основне зараде, дела зараде за радни учинак и увећане зараде. Основна зарада запосленог утврђује се множењем основне зараде за најједноставнији рад са коефицијентом посла и времена проведеног на послу.

Чланом 88. Колективног уговора дефинисано је да се коефицијент утврђује на основу стручне спреме која је услов за обављање одређеног посла, а распон између највишег и најнижег коефицијента износи 1:3,65.

Члан 93. Колективног уговора дефинише да се зарада запосленог може умањити до 20% односно увећати до 30 % по основу сложености, обима, квалитета и услова рада.

На основу чланова 24. Закона о раду, члана 11. Колективног уговора и члана 45. Статута Друштва, Генерални директор је дана 18.05.2012. године донео Правилник о организацији и систематизацији послова АД „Новосадски сајам“ Нови Сад број 1086, којим је утврђена унутрашња организација Друштва, радна места, врста и степен стручне спреме, радно искуство, потребан број извршилаца. Организационе целине Друштва чине сектори, службе и одељења.

Друштво има систем за евиденцију радног времена и контролу проласка коју користи за праћење присутности на послу и коришћења паузе у току радног времена.

Одлуком Скупштине акционара АД „Новосадски сајам“ Нови Сад, одобрена је исплата запосленима по основу расподеле нераспоређене добити по финансијским извештајима за 2012. годину у бруто износу од 8.995 хиљада динара. Део добити распоређен је свим лицима са статусом запослених у 2012. години, сразмерно учешћу њихове годишње зараде по основу ефективног рада, без наканде зараде, у укупном годишњем фонду њихових зарада, исплаћених у току 2012. године. У расподели овог дела нераспоређене добити не учествују запослени - Председник и чланови Извршног одбора.

Зараде извршног одбора - извршних директора

Извршни одбор чини 6 извршних директора, које бира Надзорни одбор на период од 4 године. Надзорни одбор Друштва доноси одлуку о именовању Извршних директора и Председника Извршног одбора, са којима Друштво закључује уговоре о раду.

Одлуком Надзорног одбора број 120-47 од 14.03.2013. године разерешени су дотадашњи Извршни директори, а Одлуком број 120-48 од 14.03.2013. године именовани су нови Извршни директори на период од 4 године. Одлуком Надзорног одбора број 120-49 од 14.03.2013. године разрешен је дотадашњи Генерални директор – Председник Извршног одбора „Новосадског сајма“ а.д., Нови Сад и именован нови Генерални директор - Председник Извршног одбора на период од 4 године.

Основну зараду Председника Извршног одбора – Генералног директора и Извршних директора-чланова Извршног одбора утврђује Надзорни одбор која је исказана у ЕУР, а која се обрачунава и исплаћује у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан обрачуна.

Зарада Генералног директора – Председника Извршног одбора регулисана је Уговором о раду, који је у име Друштва потписао Председник Надзорног одбора. Зараду чини основна зарада коју је остварио за обављање послова и време проведено на раду, увећана зарада, накнада зараде и сва друга примања, у складу са Законом о раду и важећим општим актима који се примењују у АД „Новосадски сајам“ Нови Сад. Надзорни одбор може разрешити Председника Извршног одбора- Генералног директора, када је то по оцени Надзорног одбора у интересу АД „Новосадски сајам“ Нови Сад. Уколико Надзорни одбор разреши Председника Извршног одбора –

Генералног директора са функције или он поднесе оставку, Друштво ће бити у обавези да Председнику Извршног одбора - Генералном директору исплати његових 12 месечних бруто зарада у року од 30 дана од дана престанка функције у складу са потписаним уговором о раду.

Распоређивање запослених на послове за које не испуњавају услове предвиђене Правилником о организацији и систематизацији послова

Ревизијом је утврђено да је распоређен одређен броја запослених на послове за које не испуњавају посебне услове (радно искуство), предвиђене Правилником о систематизацији радних места.

У наставку се даје преглед попуњених радних места у 2013. години, за које је утврђено да примљена лица не испуњавају услов (радно искуство) предвиђен Правилником о организацији и систематизацији послова:

Назив радног места	Радно искуство по систематизацији	Радно искуство по запослењу
Извршни директор за конгресне активности	5 година на руководећем радном месту	4 године и 10 месеци
Извршни директор за интегрисане маркетинг комуникације	5 година на руководећем радном месту	Нема радно искуство
Менаџер – Служба за техничке и опште послове	3 године радног искуства	1 година
Менаџер пројекта за оцењивање квалитета	2 године	1 месец и 27 дана
Стручни сарадник за координацију активности – Служба пословни простор	2 године	1 годину, 10 месеци и 28 дана
Стручни сарадник за координацију активности – Служба пословни простор	2 године	Нема радно искуство
Стручни сарадник за односе са купцима	2 године	Нема радно искуство
Стручни сарадник у кабинету генералног директора	1 година	Нема радно искуство
Два сарадника у служби транспострних средстава	1 година	5 месеци и 16 дана
Сарадник за дизајн и продукцију	1 година	Нема радно искуство
Референт - архивар	1 година	Нема радно искуство
Радник на портирско-чуварским пословима и пословима заштите од пожара	1 година	Нема радно искуство

Због наведеног, закључени уговори о раду са запосленим лицима нису у складу са чланом 24. став 2. Закона о раду („Службени гласник РС“, бр. 24/2005, 61/2005 и 54/09) и чланом 12. Правилника о организацији и систематизацији послова број 1086 од 18.05.2012. године.

Накнаде по уговорима о делу

Исказани су трошкова накнада по основу уговора о делу у износу од 3.116 хиљада динара од чега се највећи део односи на уговоре закључене са физичким лицима за обављање услуга оцењивање квалитета робних група у износу од 1.075 хиљада динара, декорисање текстова и коректура каталога у износу од 339 хиљада динара као и друге накнаде и накнаде Председнику Скупштине акционара и секретару у износу од 1.170 хиљада динара.

У поступку ревизије утврђено је да је Друштво са једним лицем закључило уговор о делу чији је предмет саветодавни послови, анализа реализованог плана прихода и расхода као и предлагање мера за унапређење пословања и други послови. У току ревизије нису нам презентовани докази о извршеним услугама за период 01.04.2013. године - 31.12.2013. године, а обрачуната и исплаћена је накнада по овом уговору од 458 хиљада динара.

Трошкови накнада по ауторским уговорима

Исказани су трошкови накнада физичким лицима по основу ауторских уговора у износу од 5.333 хиљада динара од чега се највећи део односи на:

- „Припреме сценарија и уређивање емисије "Сајам ИнфоНет" за период 01.01.2013. године до 20.06.2013. године у износу од 400 хиљада динара;
- „Осмишљавање концепта специјалног ревијалног издања поводом девет деценија постојања Новосадског сајма и одржавања 80. међународног пољопривредног сајма, писање текстова и прикупљање материјала везаних за најзначајније датуме сајамског развоја“ у износу од 1.010 хиљада динара;
- Осмишљавање приредбе "Auto show" у износу од 1.600 хиљада динара. Износ ауторског хонорара је у висини 5% нето прихода оствареног продајом изложбеног простора за период од 2010. до 2013. година. Исплата је извршена физичком лицу које је учествовало на изради пројекта.

Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора

Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора у 2013. години износе 3.824 хиљада динара.

Послови који су обухваћени по основу осталих уговора односе се поред осталог и на:

- исплата услуге превоза живе стоке за 80. Међународни пољопривредни сајам за више физичких лица у износу од 1.217 хиљада динара;
- исплата новчане награде за најбоље пласиране такмичаре на 4. Сајму коњарства и сурсана за 2013. годину за више лица у износу од 1.331 хиљада динара;
- исплата новчане накнаде за 11 најугроженијих породица Новог Сада у износу од 524 хиљаде динара.

Накнаде члановима управног и надзорног одбора

Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора у 2013. години износе 6.436 хиљада динара, а чине исплаћене накнаде за 7 чланова Управног одбора и 3 члана Надзорног одбора, које су извршене на основу Одлуке Скупштине акционара.

Остали лични расходи

Остали лични расходи и накнаде у 2013. години износе 17.747 хиљада динара и представљени су следећом табелом:

Назив	2013. година
Дневнице за службена путовања у земљи	84
Дневнице за службена путовања у иностранство	1.195
Остали трошкови на службеном путу у земљи	19
Остали трошкови на службеном путу у иностранству	29
Трошкови превоза на рад и са рада	5.311
Помоћ породици радника	174
Јубиларне награде	121
Отпремнина радницима по основу технолошког вишка	10.067
Отпремнина за одлазак у пензију	64
Остала лична примања	300
Остале накнаде - Божићни поклон	362
Остале накнаде запосленима	21
Укупно:	17.747

Дневнице за службена путовања у иностранство

Дневнице за службена путовања у иностранство у 2013. години исказане су у износу 1.195 хиљада динара. Исплате накнада извршене су у складу са Закона о раду и Колективним уговором Друштва.

Накнаде трошкова превоза на рад и с рада

Накнаде трошкова превоза на рад и с рада запослених у 2013. години исказане су у износу 5.311 хиљада динара. Исплате накнада извршене су у складу са Закона о раду и Колективним уговором Друштва, којима је предвиђена исплата у висини месечне претплатне карте најјефтинијег превозника у градском, приградском, односно међуградском саобраћају (до 50 км удаљености).

Отпремнине радницима по основу технолошког вишка

Отпремнине радницима по основу технолошког вишка исплаћене су у износу од 10.067 хиљада динара. Исплата је извршена у складу са Законом о раду, Статутом и Колективним уговором за 10 радника за којим је престала потреба Друштва.

7.2.4. Трошкови амортизације и резервисања

Трошкови амортизације и резервисања су приказани следећом табелом:

Назив	2013. година	2012. година
Трошкови амортизације	53.492	55.560
Трошкови резервисања	4.123	10.932
Укупно:	57.615	66.492

Трошкови амортизације у износу од 53.492 хиљада динара чине амортизација нематеријалних улагања у износу од 70 хиљада динара, амортизација некретнина у износу од 30.457 хиљада динара и амортизација опреме у износу од 22.965 хиљада динара.

Трошкови резервисања у износу од 4.123 хиљада динара се односи на резервисање за отпренине у износу 2.503 хиљада динара и за јубиларне награде 1.620 хиљада динара.

7.2.5. Остали пословни расходи

Остале пословне расходе чине:

- у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Трошкови производних услуга	132.660	125.858
Нематеријални трошкови	78.883	61.767
Укупно:	211.543	187.625

Остали пословни расходи су према Плану прихода и расхода Друштва за 2013. годину планирани у износу од 218.139 хиљада динара.

Трошкови производних услуга су приказани следећом табелом:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Трошкови услуга на изради учинака	64.314	62.583
Трошкови транспортних услуга	8.459	9.713
Трошкови услуга одржавања	26.491	16.139
Трошкови закупнина	4.936	3.647
Трошкови сајмова	763	906
Трошкови рекламе и пропаганде	27.087	32.236
Трошкови осталих услуга	610	634
Укупно	132.660	125.858

Трошкови услуга на изради учинака

Трошкови услуга на изради учинака у износу од 64.314 хиљада динара односе се на:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година
Трошкови одржавања чистоће	14.915
Трошкови уређење штандова	26.564
Трошкови студенских услуга	9.601
Трошкови воде	6.363
Трошкови штампаних услуга	6.406
Трошкови осталих услуга	465
Укупно	64.314

Трошкови одржавања чистоће у износу од 14.915 хиљада динара односе се на услуге изношења смећа у износу од 6.675 хиљада динара и услуге одржавања чистоће у просторијама Новосадског сајма у износу од 8.240 хиљада динара. Услуге изношења смећа врши ЈКП „Чистоћа“ Нови Сад, а за одржавања хигијене ангажовано је предузеће „Good house“ д.о.о., Београду и Everclean“ д.о.о., Нови Сад.

За уређења штандова, у највећем делу ангажовано је зависно правно лице „Сајам техника“ д.о.о., Нови Сад са којим Друштво има закључен уговор. Укупни трошкови уређења штандова које је извршило ово правно лице износи 21.714 хиљада динара. Преостали трошкови монтаже, демонтаже и уређења штандова у износу од 4.850 хиљада динара се односе на услуге израде рекламних панова, елкторинсталатерске радове, стаклорезачке услуге и друго. За ове услуге Друштво је ангажовало више добављача, а међу највећим су: “GraphIT plus“ д.о.о., Нови Сад, СЗР “Montex“ Барајево-Београд, „Веохро Systrm“ д.о.о., Београд и други.

Трошкови студенских услуга у износу од 9.601 хиљаду динара, у највећем делу се односе на услуге извршене од стране студентске задруге „Академац-НС“ из Новог Сада, са којом је закључен Уговор о пословно техничкој сарадњи. Према упутама за рад које је издала студентска задруга, услуге чине портирски и физички послови (услуге чишћења). За реализацију ових послова ангажовано је 256 лица. Петоро лица (три на портирским, а два на физичким пословима), су непрекидно радила дуже од 120 радних дана у 2013. години.

С обзиром на дужину времена ангажовања лица, поверени послови немају карактер привремених и повремених послова, па ангажовање лица преко студентске задруге дужем од 120 радних дана у календарској години, није у складу са чланом 197 Закона о раду („Сл. Гласник РС“ број 24/2005 ... 54/2009).

Трошкови штампаних услуга у износу од 6.406 хиљада динара односе се на услуге израде каталога, ревија, позивних писама, проспеката, плотер плаката, монографија, плакете, штампа пријава за излагаче, штамапа часописа и друге услуге.

Трошкови транспортних услуга

Трошкови транспортних услуга у 2013. години износе 8.459 хиљада динара, а чине их:

Назив	2013. година
Трошкови фиксних телефона	1.516
Трошкови мобилних телефона	1.768
Трошкови ПТТ услуга	1.626
Трошкови интернет услуга	849
Трошкови услуга превоза	2.700
Укупно:	8.459

Трошкови услуга превоза у износу од 2.700 хиљада динара у највећем делу се односе на превоз живе стоке (излагање живих експоната), на 80. Међународном пољопривредном сајаму, које је извршило више правних лица у износу од 2.197 хиљада динара.

Трошкови превоза, у пословним књигама Друштва, су евидентирани на основу „Рекапитулације транспортних трошкова“ која садржи: назив правног лица, број текућег рачуна, километражу и вредност.

За извршен превоз Друштво је требало примити фактуру превозника на основу које би се евидентирали трошкови превоза. На овај начин Друштво није имало могућности да у пореској пријави за порез на додату вредност искаже претходни порез који је

урачунат у превозне услуге, извршене од стране правних лица, који су у систему ПДВ-а.

Трошкови услуга одржавања

Трошкови услуга одржавања исказани су у износу 26.491 хиљаду динара и чине их:

Назив	2013. година
Трошкови одржавања грађевинских објеката	19.970
Трошкови одржавања возила	1.242
Трошкови одржавања зелених површина	649
Трошкови одржавања рачунарске, телефонске и клима опреме	4.630
Укупно:	26.491

Трошкови одржавања грађевинских објеката у износу од 19.970 хиљада динара односе се на текуће одржавање столарије, зидова и подова, молерско-фарбарски радови, лимарско-покривачки радови, столраско-браварски радови, стаклорезачки радови, електро и водоводне услуге и услуге одржавања телефонске инсталације.

Трошкови одржавања возила у износу од 1.242 хиљаде динара односе се на поправку возила у овлашћеним сервисима.

Одржавање зелених површина у износу од 649 хиљада динара односе се на хемијско сузбијање корова и одржавање зелених површина које су извршени од стране предузећа „Циклонизација“ д.о.о., Нови Сад и ЈКП “Зеленило“, Нови Сад.

Трошкови одржавања рачунарске, телефонске и клима опреме у износу од 4.630 хиљада динара се односе на месечно одржавање мрежне и рачунарске опреме, одржавање телефонске инсталације.

Трошкови закупнина

Трошкови закупа у износу од износу од 4.936 хиљада динара односе се на закуп пословног простора у износу од 460 хиљада динара и закуп опреме у износу од 4.476 хиљада динара.

Трошкови сајмова

Трошкови сајмова у износу од 763 хиљаде динара односе се на трошкове учешћа на Сајму „Интерагро“ у периоду 18.09.2013 - 21.09.2013. године у Бијељини, Република Српска и на трошкове заједничког наступа на Међународном сајму туризма у Barseloni, Шпанија у новембру 2013. године.

Трошкови рекламе и пропаганде

Трошкови рекламе и пропаганде исказани су у износу од 27.087 хиљада динара и обухватају трошкове рекламних кампања у медијима у земљи и иностранству као и израде рекламног материјала.

Трошкови осталих услуга

Трошкови осталих услуга износе 610 хиљада динара а у највећем делу се односе на услуге ватрогасног дежурства за време 80. Међународног сајам у 2013. години у износу од 400 хиљада динара и услуге сервиса хидратантне мреже у износу од 66 хиљада динара.

Нематеријални трошкови

Нематеријалне трошкове чине:

-у хиљадама динара-		
Назив	2013. година	2012. година
Трошкови непроизводних услуга	23.702	22.048
Трошкови репрезентације	10.869	6.468
Трошкови премије осигурања	14.230	4.665
Трошкови платног промета	5.606	6.486
Трошкови чланарина	2.270	2.466
Трошкови пореза	20.297	16.158
Трошкови доприноса	247	134
Остали нематеријални трошкови	1.662	3.342
Укупно:	78.883	61.767

Трошкови непроизводних услуга

Трошкови непроизводних услуга у износу од 23.702 хиљада динара односе се:

-у хиљадама динара-	
Назив	2013. година
Трошкови здравствених услуга	1.053
Трошкови ветеринарских услуга	3.419
Трошкови екстерне ревизије	345
Трошкови стручног усавршавања и саветовања	733
Трошкови регистрације возила	393
Трошкови адвокатских услуга	4.318
Остале непроизводне услуге	13.440
Укупно:	23.702

Трошкови здравствених услуга у 2013. години евидентирани су у износу од 1.053 хиљаде динара и односе се на лекарске периодичне прегледе запослених и услуге здравствене заштите за потребе одржавања сајамских манифестација (пружање хитне медицинске помоћи посетиоцима на сајмовима).

Трошкови ветеринарских услуга износе 3.419 хиљада динара, а обухватају стручни и ветеринарски преглед животиња које су власници излагали на 80. Међународном пољопривредном сајму. Контролу обавља „Научни институт за ветеринарство „Нови Сад“, Нови Сад.

Трошкови адвокатских услуга у износу од 4.318 хиљада динара односе се на извршене услуге од стране 13 адвокатских канцеларија.

Остале непоризводне услуге у износу од 13.440 хиљада динара у највећем делу се односе на услуге физичког обезбеђења сајамских манифестација, услуге културних приредби на сајамским манифестацијама, услуге рада око живе стоке на 80. Међународном пољопривредном сајму, трошкови учешћа – котизације на другим Међународним сајмовима у земљи и иностранству.

Трошкови репрезентације

Трошкови репрезентације износе 10.869 хиљада динара, а обухватају трошкове репрезентације у угоститељским објектима у износу од 2.326 хиљада динара, трошкове репрезентације као поклони пословним партнерима у износу од 4.271 хиљаду динара. Преостали део у износу од 4.270 хиљада динара односи се на трошкове интерне репрезентације у пословним просторијама Друштва, а извршене су по закљученом Споразуму са зависним правним лицем „Сајам фест“ д.о.о., Нови Сад.

Коришћење средстава за репрезентацију регулисано је Правилником о репрезентацији. Правилником је између осталог предвиђено да „право на трошкове интерне и екстерне репрезентације по основу угоститељских услуга се доказује одобрењем које потписује надлежни члан Извршног одбора и садржи податак о запосленом лицу као наручиоцу (кориснику ових издатака), назив госта - пословног партнера и разлог за коришћење средстава репрезентације. Ревизијом је утврђено да се наведено правило увек не поштује.

Трошкови премија осигурања

Трошкови премије осигурања износе 14.230 хиљада динара, а чине их трошкови исплаћених износа премија осигурања по закљученим полисама осигурања за објекте и опрему, возила, лица, стоке, аутоодговорности и допунско здравствено осигурање на период од 12 месеци.

Трошкови платног промета

Трошкове платног промета у износу од 5.606 хиљада динара чине:

Назив	2013. година
Трошкови платног промета	901
Трошкови банкарских услуга	340
Трошкови провизије брокерима	50
Накнаде за издавање банкарске гаранције	4.315
Укупно:	5.606

Трошкови чланарина

Трошкове чланарина у износу од 2.270 хиљада динара чине:

Назив	2013. година
Чланарине привредним коморама	701
Чланарине пословним удружењима	412
Остали трошкови чланарина	1.157
Укупно:	2.270

Трошкови пореза

Трошкове пореза у износу од 20.297 хиљада динара чине:

у хиљадама динара-

Назив	2013. година
Порез на имовину	3.842
Накнада за коришћење грађевинског земљишта	13.010
Накнада за коришћење путева	41
Накнада за екологију	3.284
Такса за иситицање фирме	87
Остали порези који терете трошкове	33
Укупно:	20.297

Трошкови доприноса

Трошкови доприноса у износу од 247 хиљада динара уплаћују се у износу од 0,15% од бруто зараде запослених Фонду солидарности за превенцију радне инвалидности и рекреативни одмор радника Новог Сада, а у складу са чланом 116. Колективног уговора Друштва.

Остали нематеријални трошкови

Остали нематеријални трошкови у 2013. години износе 1.663 хиљаде динара, а односе се на судске и административне таксе у износу од 1.352 хиљаде динара, судски трошкови и трошкови вештачења у износу од 185 хиљада динара и трошкови огласа у износу од 125 хиљада динара.

7.3. Финансијски приходи

Финансијски приходи се односе на:

- у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Приходи од камата	8.886	11.992
Позитивне курсне разлике	4.667	10.873
Приходи по основу ефеката валутне клаузуле	1.104	1.447
Остали финансијски приходи	827	2.823
Укупно:	15.485	27.135

Приходи од камата у износу од 8.886 хиљада динара у највећем делу се односе на обрачунате и наплаћене камате на орочена динарска и девизна средства код „Societe Genetale“ bank а.д., Београд у износу од 6.349 хиљада динара, „Московске банке“ а.д., Београд у износу од 504 хиљаде динара и наплаћене камате по основу потраживања од купаца у износу од 988 хиљада динара.

Остали финансијски приходи у износу од 827 хиљада динара односе се на приходе од дивиденди које су остварене по основу учешћа у капиталу осталих правних лица („Факултет за услужни бизнис“, Сремска Каменица).

7.4. Финансијски расходи

Финансијски расходи су приказани у следећој табели:

-у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Расходи камата	955	4.267
Негативне курсне разлике	4.447	31.647
Расходи по основу ефеката валутне клаузуле	747	1.045
Укупно	6.149	36.959

Расходи камата у износу од 955 хиљада динара обухватају камате по дугорочном кредиту у износу од 849 хиљада динара, законске затезне камате код дужничко поверилачких односа у износу од 93 хиљаде динара и затезене камате за плаћање обавеза на јавне приходе у износу од 15 хиљада динара.

Расходи по основу негативних курсних разлика у износу од 4.447 хиљада динара обухватају расходе настали по основу обавеза по дугорочном кредиту.

7.5. Остали приходи

Остале приходе чине:

- у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Добици од продаје нематеријалних улагања,некретнина, постројења и опреме	1.123	465
Вишкови	4.700	14.721
Приходи од смањења обавеза	310	1.622
Приходи од укидања дугорочног резервисања	2.424	1.710
Остали непоменути приходи	2.545	5.845
Приходи од усклађивања вредности потраживања	16.142	15.029
Укупно:	27.244	39.392

Добитак од продаје нематеријалних улагања, некретнина, постројења и опреме у износу 1.123 хиљаде динара чини добитак по основу продаје 3 расходована путничка возила и 1 контејнера у износу од 857 хиљада динара, док се износ од 266 хиљада динара односи на добитак од продаје демонтираних елемената монтажне дрвене кућице предузећу ЈКП“Градско зеленило“, Нови Сад.

Вишкови у износу од 4.700 хиљада динара се односе на на вишкове остале опреме (скулптуру коња у пропињању) утврђене пописом.

Приходи од укидања дугорочних резервисања у износу од 2.424 хиљада динара односе се на укидање резервисања по основу јубиларних награда у износу од 153 хиљаде динара и укидања резервисања по основу отпремнина у износу од 2.271 хиљаду динара.

Остали непоменути приходи у износу од 2.545 хиљада динара чине накнаде штете по основу осигурања возила, накнаде штете због неблаговременог отказивања учешћа на 80. Међународном пољопривредном сајму, наплаћене судске таксе за тужбе.

Приходи од усклађивања вредности потраживања у износу од 16.142 хиљаде динара односе се на приходе по основу наплате исправљених потраживања од купаца.

7.6. Остали расходи

Остали расходи се односе на:

- у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Губици по основу расходовања нематеријалних улагања, некретнина постројења и опреме	1.867	482
Мањкови	30	152
Отпис материјала	546	-
Директан отпис потраживања	394	3.936
Обезвређење потраживања и краткорочних пласмана	19.876	35.033
Обезвређење постројења и опреме	5.447	4.390
Остали непоменути расходи	4.147	3.518
Укупно:	32.307	47.511

Губици по основу расходовања нематеријалних улагања, некретнина постројења и опреме у износу од 1.867 хиљада динара односе се на расходовање нематеријалних улагања неотписане вредности 80 хиљада динара, непокретности (објекат Змај) чија садашња вредност износи 1.258 хиљада динара, и неаморетизована вредност расходоване опреме у износу од 529 хиљада динара.

Расходи по основу обезвређења потраживања и краткорочних пласмана исказани у износу од 19.876 хиљада динара чини индиректан отпис ненаплаћених потраживања извршен у складу са рачуноводственом проценом Друштва.

Расходи по основу обезвређења постројења и опреме у износу од 5.447 хиљада динара се односи на усклађивање вредности грађевинског објекта предвиђеног за рушење, ради прикладнијег уређења изложбеног простора.

Остали непоменути расходи у износу од 4.147 хиљада динара обухватају расходе по основу накнада за спортске, културне, верске и хуманитарне намене у износу од 2.580 хиљада динара исплаћене у складу са Статутом Друштва, расходе по основу накнаде за професионалну рехабилитацију и запошљавање инвалида у износу од 1.068 хиљада динара и остале непоменуте расходе у износу од 499 хиљада динара.

7.7. Нето добитак

Остварени нето добитак према билансу успеха за 2013. и 2012. годину био је следеће:

- у хиљадама динара-

Назив	2013. година	2012. година
Добитак пре опорезивања	8.406	51.856
<i>Компоненте пореза на добитак</i>		
Порески расход периода	(6.042)	(5.337)
Одложени порески расходи периода	-	(1.870)
Одложени порески приходи периода	602	-
Нето добитак:	2.966	44.649

Порески расход периода у износу од 6.042 хиљада динара утврђен је по пореској пријави након усаглашавања рачуноводственог добитка пре опорезивања и текућег пореза по пореском билансу.

Одложена порески приходи су утврђена по основу привремених разлика између књиговодствене вредности средстава и њихове пореске основе.

8. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

Спровођењем поступка ревизије, односно увидом у пословне књиге Друштва као и на основу анализе исказаних позиција у Извештају о токовима готовине за 2013. годину, утврђено је да је предметни извештај састављен у складу са ставовима МРС 7-Извештај о токовима готовине, чиме су обезбеђене релевантне информације о променама у готовини и готовинским еквивалентима Друштва у оквиру пословних активности, активности инвестирања и финансирања.

9. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

Према Параграфу 49. Оквира за састављање и презентацију финансијских извештаја, а у складу са чланом 25. Закона о рачуноводству и ревизији, елементи који се директно односе на одмеравање финансијске позиције Друштва су имовина, обавезе и капитал. Капитал као преостало учешће власника у имовини Друштва после одбијања свих његових обавеза, реално је исказан и вреднован уколико су имовина и обавезе реално и фер одмерени.

Спровођењем поступка ревизије и анализом исказаних позиција у Извештају о променама на капиталу за 2013. годину, утврђено је да предметни извештај, реално одражава финансијски положај Друштва, да је састављен у складу са МРС 1–Презентација финансијских извештаја, параграфом 106-110, и да обезбеђује неопходне информације о финансијској позицији Друштва које су корисне за доношење економских одлука корисницима финансијских извештаја.

10. НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ

У складу са МРС 1-Презентација финансијских извештаја, параграф 112., и чланом 25. Закона о рачуноводству и ревизији, Напомене уз финансијске извештаје треба да пруже информације о основама за састављање финансијских извештаја, примењеним рачуноводственим политикама, додатним подацима који нису презентовани у финансијским извештајима, а доприносе бољем разумевању истих, као и другим подацима који су прописани у појединим МРС/МСФИ којима су за одређене позиције финансијских извештаја наведене и прописане информације које је Друштво дужно да обелодани.

Спровођењем поступка ревизије и анализом исказаних позиција у Напоменама уз финансијске извештаје за 2013. годину, утврђено је да предметни извештај садржи информације које је Друштво било дужно да обелодани у складу са МРС 1-Презентација финансијских извештаја.

11. СУДСКИ СПОРОВИ

У поступку ревизије презентован је преглед судских спорова у којима се Друштво јавља у својству тужиоца и у својству туженог.

На дан 31.12.2013. године покренуто је 13 тужбених захтева против Друштва укупне вредности 25.263 хиљада динара. Друштво је тужено од 4 правна лица у земљи, једног правног лица у иностранству и 6 физичких лица.

Међу спровима веће вредности у којима се Друштво јавља као тужена страна су:

-Парнични поступак број 2130/2012, који води „Добрица“ д.о.о., Херцег Нови, Република Црна Гора због утврђивања права власништва на пословном простору у Мастер центру у износу од 76.000 ЕУР;

-Парнични поступак број 4605/2010, који води ЈП СПЦ “Војводина“ Нови Сад за накнаду штете за изгубљену добит због неиздавања спортске хале на сајму у износу од 6.408 хиљада динара;

-Парнични поступак број 631/2012, који води ЈП СПЦ “Војводина“ Нови Сад због утврђивања права власништва на Хали 1 на сајму у износу од 3.000 хиљаде динара;

-Парнични поступак број 1193/2013, који води „ВР Computers“ д.о.о., Нови Сад за накнаду штете због утврђивања власништва на пословном простору у Мастер центру у износу од 3.087 хиљада динара;

-Парнични поступак број 1786/2010, који води Републичка дирекција за робне резерве, Београд због продаје пословног простора у Мастер центру у износу од 13.465 ЕУР.

-Судски спорови које воде физичка лица везани су за накнаду штете због злостављања на раду, повреде ван сајамског простора и друго.

Друштво у својству тужиоца води 159 судских спорова, укупне вредности од 66.098 хиљада динара, који се односе на неизвршење обавеза по уговорима о закупу простора на сајамској и вансајамској делатности.

Међу споровима веће вредности у којима се Друштво јавља као тужиоц су следећи спорови:

-Извршни поступак IV-7286/11 који се води против М.Г.Викторија, д.о.о., Нови Сад у износу од 6.980 хиљада динара;

-Извршни поступак број IV-28385/11 који се води против Републичке дирекције за робне резерве, Београд у износу од 5.470 хиљада динара;

-Парнични поступак број 191/10 и број 1482/12 који се води против ТВ Канал 9, Нови Сад у износу од 7.037 хиљада динара и други.

У Напоменама уз финансијске извештаје за 2013. годину, Друштво није обелоданило вредност судских спорова што није у складу са МРС 1-Презентација финансијских извештаја.

**ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈИ
АКЦИОНАРСКОГ ДРУШТВА
„НОВОСАДСКИ САЈАМ“, НОВИ САД
ЗА 2013. ГОДИНУ**

Садржај

1. БИЛАНС СТАЊА	3
2. БИЛАНС УСПЕХА	4
3. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ.....	5
4. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ	6

1. БИЛАНС СТАЊА

на дан 31.12.2013. године

(у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
А К Т И В А			
СТАЛНА ИМОВИНА		1.055.003	1.057.868
НЕМАТЕРИЈАЛНА УЛАГАЊА	6.1.	79	217
НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА	6.2.	1.050.964	1.052.560
ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ		3.960	5.091
Учешћа у капиталу	6.3.	3.672	3.693
Остали дугорочни финансијски пласмани	6.3.	288	1.398
ОБРТНА ИМОВИНА		129.747	179.630
ЗАЛИХЕ	6.4.	9.347	10.135
КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА, ПЛАСМАНИ И ГОТОВИНА		120.400	169.495
Потраживања	6.5.	60.563	64.791
Потраживања за више плаћен порез на добитак	6.5.	1.296	
Краткорочни финансијски пласмани	6.5.	49.413	99.983
Готовински еквиваленти и готовина	6.6.	3.922	2.413
Порез на додату вредност и активна временска разграничења	6.7.	5.206	2.308
ПОСЛОВНА ИМОВИНА		1.184.750	1.237.498
УКУПНА АКТИВА		1.184.750	1.237.498
ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	6.18.	202.581	250.510
П А С И В А			
КАПИТАЛ		882.787	887.260
ОСНОВНИ КАПИТАЛ	6.9.1.	812.083	778.693
РЕЗЕРВЕ	6.9.2.	32.577	
РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ	6.9.3.	28.657	33.703
Нереализовани губици по основу хартија од вредности		(109)	(98)
НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК	6.9.4.	9.579	74.962
ГУБИТАК			
ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ОБАВЕЗЕ		297.896	343.999
ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	6.11.	28.193	27.209
ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ	6.12.	140.001	194.415
КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ		129.702	122.375
Краткорочне финансијске обавезе	6.13.	55.994	55.542
Обавезе из пословања	6.14.	62.011	59.109
Остале краткорочне обавезе	6.15.	8.624	2.110
Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода и пасивна временска разграничења	6.16.	3.073	3.967
Обавезе по основу пореза на добит			1.647
ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	6.17.	4.067	6.239
УКУПНА ПАСИВА		1.184.750	1.237.498
ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	6.18.	202.581	250.510

2. БИЛАНС УСПЕХА

у периоду од 01.01.2013. до 31.12.2013. године

(у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	Напомена број	Износ	
		Текућа година	Претходна година
ПРИХОДИ И РАСХОДИ ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА			
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ		529.775	538.377
Приходи од продаје	7.1.1.	529.519	537.038
Приходи од активирања учинака и робе	7.1.2.	92	146
Остали пословни приходи	7.1.3.	164	1.193
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ		525.641	468.578
Набавна вредност продате робе	7.2.1.	604	5.540
Трошкови материјала	7.2.2.	56.098	50.518
Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	7.2.3.	199.781	158.403
Трошкови амортизације и резервисања	7.2.4.	57.615	66.492
Остали пословни расходи	7.2.5.	211.543	187.625
ПОСЛОВНИ ДОБИТАК		4.134	69.799
ПОСЛОВНИ ГУБИТАК			
ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	7.3.	15.484	27.135
ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	7.4.	6.149	36.959
ОСТАЛИ ПРИХОДИ	7.5.	27.244	39.392
ОСТАЛИ РАСХОДИ	7.6.	32.307	47.511
ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		8.406	51.856
НЕТО ДОБИТАК ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА			
ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА		8.406	51.856
ПОРЕЗ НА ДОБИТАК		5.440	7.207
Порески расход периода		6.042	5.337
Одложени порески расходи периода			1.870
Одложени порески приходи периода		602	
НЕТО ДОБИТАК	7.7.	2.966	44.649

3. ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

у периоду од 1. јануара до 31. децембра 2013. године

(у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	Износ	
	Текућа година	Претходна година
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ		
Приливи готовине из пословних активности	648.039	650.469
Продаја и примљени аванси	640.025	630.801
Примљене камате из пословних активности	971	5.701
Остали приливи из редовног пословања	7.043	13.967
Одливи готовине из пословних активности	606.500	509.627
Исплате добављачима и дати аванси	301.871	253.896
Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	203.152	158.097
Плаћене камате	761	4.093
Порез на добитак	8.985	4.691
Плаћања по основу осталих јавних прихода	91.731	88.850
Нето прилив готовине из пословних активности	41.539	140.842
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА		
Приливи готовине из активности инвестирања	67.130	10.173
Продаја акција и удела		58
Продаја нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опрема и биолошких средстава	2.538	779
Остали финансијски пласмани (нето прилив)	54.765	269
Примљене камате из активности инвестирања	7.899	6.203
Примљене дивиденде	1.928	2.864
Одливи готовине из активности инвестирања	49.145	88.004
Куповина нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	48.864	32.467
Остали финансијски пласмани (нето одливи)	281	55.537
Нето прилив готовине из активности инвестирања	17.985	
Нето одлив готовине из активности инвестирања		77.831
ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА		
Одливи готовине из активности финансирања	58.202	65.866
Дугорочни и краткорочни кредити и остале обавезе (нето одлив)	58.202	65.866
СВЕГА ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ	715.169	660.642
СВЕГА ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ	713.847	663.497
НЕТО ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ	1.322	
НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ		2.855
ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	2.413	5.694
ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	4.623	227
НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	4.436	653
ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3.922	2.413

4. ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

у периоду од 01.01.2013. до 31.12.2013. године

(у хиљадама динара)

ОПИС	Основни капитал	Остали основни капитал	Резерве	Ревалоризационе резерве	Нереализовани добици по основу хартија од вредности	Нереализовани губици по основу хартија од вредности	Нерасподеђени добитак	Губитак до висине капитала	УКУПНО
Стање на дан 31.12.2011. године	776.511	2.182		38.691	70	75	35.917		853.296
Исправка мат.знач. греш. и промена рач.пол. - повећање									
Исправка мат.знач. греш. и промена рач.пол. - смањење							10.648		10.648
Кориговано почетно стање на дан 01.01.2012. године	776.511	2.182		38.691	70	75	25.269		842.648
Укупна повећања у претходној години				68		23	49.693		49.738
Укупна смањења у претходној години				5.056	70				5.126
Стање на дан 31.12.2012. години	776.511	2.182		33.703		98	74.962		887.260
Исправка мат.знач. греш. и промена рач.пол. - повећање									
Исправка мат.знач. греш. и промена рач.пол. - смањење									
Кориговано почетно стање на дан 01.01.2013. године	776.511	2.182		33.703		98	74.962		887.260
Укупна повећања у текућој години	33.390		32.577			11	9.579		75.535
Укупна смањења у текућој години				5.046			74.962		80.008
Стање на дан 31.12.2013. години	809.901	2.182	32.577	28.657		109	9.579		882.787